

Якую ролю можа адыграць Таджыкістан у выхадзе беларускай прадукцыі на цэнтральнаазіяцкі рэгіён і калі адбудзецца візіт прэзідэнта Эмамалі Рахмона ў Беларусь? **СТАР 4**

Яна праводзіць свой першы сезон у «дарослым» спорце і адразу ўварвалася ў яго эліту. Гэта Аліна Талай — уладальніца «бронзы» на чэмпіянаце свету па лёгкай атлетыцы ў бегу на 60 м з бар'ерамі. **СТАР 6**

Тэмпература цела матылька — 14 градусаў, таму дотык рукі чалавека для іх раўназначны апёку. Упершыню ў Беларусі праходзіць выстава жывых экзатычных матылькоў. **СТАР 8**

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЎЗЯЎ УДЗЕЛ У ПАСЯДЖЭННІ МІЖДЗЯРЖСАВЕТА ЕЎРАЗЭС У МАСКВЕ

У Маскве адбылося пасяджэнне Міждзяржаўнага савета Еўразійскага эканамічнага супольніцтва/Вышэйшага Еўразійскага эканамічнага савета. Удзел у ім узялі кіраўнікі дзяржаў — членаў ЕўразЭС (Расія, Беларусь, Казахстан, Кыргызстан, Таджыкістан), а таксама лідары дзяржаў-наглядальніц пры супольніцтве (Арменія, Малдова, Украіна), перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Прэзідэнты абмеркавалі далейшае ўзаемадзеянне дзяржаў інтэграцыйнага аб'яднання ва ўмовах стварэння і развіцця Адноўленай эканамічнай прасторы Беларусі, Расіі і Казахстана.

На пасяджэнні разглядаліся пытанні ўдкладнення контураў будучых рэгіянальных інтэграцыйных працэсаў. Такім чынам, сустрэча мае вялікае значэнне для далейшага ходу еўразійскай эканамічнай інтэграцыі.

Як паведамлялася, ЕўразЭС плануецца пераўтварыць у новае інтэграцыйнае аб'яднанне. Рашэнне па базавых прынцыпах праекта адпаведнага дагавора можа быць прынята на гэтай сустрэчы.

Акрамя гэтай галоўнай тэмы на пасяджэнні разглядаліся пытанні пачатку работы Еўразійскай эканамічнай камісіі. Сярод іншых важных аспектаў далейшай інтэграцыі — уніфікацыя пашпартна-візавага кантролю ў дзяржавах — членах М'тнага саюза, нацэлена на забеспячэнне свабоднага і бесперашкоднага перамяшчэння грамадзян па тэрыторыі трох краін.

Учора, адкрываючы пасяджэнне, Прэзідэнт Расіі Дзмітрый Мядзведзев пацвердзіў, што асноўны пункт парадку дня датычыцца выканання дамоўленасцяў папярэдняга саміту ЕўразЭС, які прайшоў у Маскве 19 снежня 2011 года, аб рэарганізацыі супольніцтва. «Мы абмяркоувалі гэту тэму. Тады нават прагучалі прапановы неадкладна ліквідаваць ЕўразЭС, але пасля, параіўшыся, мы вырашылі, што гэты працэс павінен мець цывілізаваны характар і праходзіць у пэўных прававых рамках», — сказаў кіраўнік расійскай дзяржавы.

Адзначычы прысутнасць на пасяджэнні лідараў дзяржаў-наглядальніц пры супольніцтве (Арменія, Малдова, Украіна), Дзмітрый Мядзведзев выказаў меркаванне, што мерапрыемства пройдуць у паўнацэнным фармаце.

ПЕНСІЯНЕРЫ Ў БЕЛАРУСІ ЗМОГУЦЬ ЗНАЧНА ПАВЯЛІЧЫЦЬ ПАМЕР ПЕНСІІ ПРЫ БОЛЬШ ПОЗНІМ Выхадзе на яе

Адпаведны ўказ № 136 «Аб мерах па ўдасканаленні пенсійнага забеспячэння грамадзян» Прэзідэнт Беларусі падпісаў 18 сакавіка.

Дакументам прадугледжана, што пры прадаўжэнні работы без атрымання дзяржаўнай пенсіі па ўзросце пасля набывання права на яе памер пенсіі прагрэсіўна павялічыцца: за першы год — на 6 працэнтаў заробку, які прымаяцца для выплічэння пенсіі;

за два гады — памер павышэння складзе 14 працэнтаў (павышэнне на 8 працэнтаў за другі год работы падсумоўваецца з павышэннем на 6 працэнтаў за першы год);

за тры гады — 24 працэнты (14 працэнтаў за два гады плюс 10 працэнтаў за трэці год);

за чатыры гады — 36 працэнтаў (24 працэнты за тры гады плюс 12 працэнтаў за чацвёрты год);

за пяты і кожны наступны год прадугледжваецца павышэнне памеру пенсіі на 14 працэнтаў заробку, якія таксама падсумоўваецца з працэнтамі павышэння, устаноўленымі за папярэдні перыяд (за 5 гадоў — 50 працэнтаў, за 6 гадоў — 64 працэнты). **СТАР 2**

РАЗВІТАЛЬНЫ СНЕГ ПАД ВЕТРАЗЕМ

І хоць апошні снег не заўсёды добры для спорт-кайтынг-амай, аматары катання на лыжах альбо сноубордзе з дапамогай паветранага змея актыўна імкнуча ў гэтыя дні на палаткі з белым покрывам, каб пасваволіць і адвесці душу ад імгненнага разгону і высокіх хуткасцяў. Гэткіх лыжнікаў і сноубардыстаў можна зразумець: наступны снег будзе ў лепшым выпадку толькі праз дзевяць месяцаў. Для Уладзіміра Гаўрыленкі (на фотаздымку) гэта быў дзясяты зімовы паветрана-лыжны сезон. Хапіла яму і снегу, і моцнага ветру. Ён аматар, але дасканала адалоўвае тэхніку кіравання паветраным змеям і зараз дапамагае навічкам засвоіць азы спорт-кайтыngu.

■ На скрыжаванні думак

РАМАНТЫКА І РЭАЛІ «НОВАГА СВЕТУ»

Як захаваць самабытнасць раёна гістарычнай забудовы ў Гродне?

На сучасных картах Гродна няма мікрараёна «Новы свет», але менавіта такую гістарычную назву мае квартал паміж ціперашнімі вуліцамі Горкага і Ажэшкі. Напрыклад, у экспазіцыі Дома-музея Максіма Багдановіча ёсць канверт з адрасам «гор. Гродна, Новы свет, дом Агульнікава», які (з нотамі для фартэп'яна) атрымала з Пецярбурга маці паэта. З Новым светам звязвае месца жыхарства сваёй сям'і і Адам Ягоравіч Багдановіч: «Жылі мы на ўсходняй горада, на Новым свеце па Садовай ...». Першыя пабудовы з'явіліся там у 1770-х гадах пры гарадзенскім старасце Антонію Тызенгаўзу, а найбольш актыўна квартал пачаў развівацца напрыканцы XIX стагоддзя. У 1920-30-х гадах тут будавалі драўляныя і мураваныя дамы ў стылі канструктывізму, які меў на ўвазе стварэнне зручнага і камфортнага жылля. А жыхарамі ў асноўным былі інжынеры, настаўнікі, чыноўнікі, урачы, вайскоўцы.

Сямён ШАПІРА, яго намеснік Уладзімір ДЗЯШКО і Ігар ЖУК, мэр абласнога цэнтра Барыс КАЗЯЛКОў разам з гісторыкамі, краязнаўцамі і журналістамі ў адну з субот накіраваліся на прагулку па «Новым свеце».

На колішняй усходняй, як пісаў Адам Багдановіч, а цяпер літаральна за два крокі ад гістарычнага цэнтра горада над Нёманам ужо не першы год сутыкаюцца розныя погляды на будучыню гэтага квартала. Асабліва калі нейкі аб'ект спыняе сваё існаванне (будынак, дзе размяшчалася крама «Гарчы хлеб») альбо з'яўляюцца чуткі аб планах зносу іншых дамоў. Некаторыя гісторыкі і краязнаўцы настойваюць на захаванні рысу адзінага гісторыка-культурнага ансамбля «Новы свет», лічачы неабходным выкарыстанне дзеля гістарычнай адукацыі і турызму «тэму» знакамітых людзей, якія там

пражывалі. Але мясцовая ўлада вымушана таксама разгаваць і на звароты тутацкіх жыхароў, у якіх — не гонар за архітэктурную адметнасць гэтага квартала, а горыч, што ў XXI стагоддзі яны вымушаны жыць без ванны і з прыбяральняй на двары. Такім чынам, з аднаго боку, так бы мовіць, рамантыка гістарычнай спадчыны, а з іншага — зусім не рамантычны рэалі жыцця канкрэтных людзей. Ці магчымы тут кампраміс? Як адаптаваць рысы мінулага да сучаснай горадабудунацкай тканіны? Каб выпрацаваць падыходы да вырашэння пытання, старшыня Гродзенскага аблвыканкама

Наркатыкі ў «БМВ»

Ноччу ў Віцебску на Маскоўскім праспекце спынілі аўтамабіль «БМВ-525», якім кіраваў 32-гадовы грамадзянін Расійскай Федэрацыі, які мае від на жыхарства ў нашай краіне. Падчас агляду аўтамашыны супрацоўнікамі міліцыі быў знойдзены поліэтыленавы пакет, у якім знаходзілася 98,66 грама гераніну. Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ЯКАБСОН, Старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Беларусі:

«Не выключана, што грамадзянам, якія заключылі дагаворы на жыллёвае будаўніцтва з дзяржаўна-прыватнай, але страцілі гэтак правы ў сувязі з уступленнем у сілу Указа № 13, будучы прадстаўлены пэўныя прэфэрэнцыі. Зараз урад выпрацоўвае сістэму мер па вырашэнні праблем грамадзян, якія будавалі жыллі на льготных умовах, рыхтуецца раізіць аб тым, каб на раней заключаных дагаворах былі разлічаны ўсе тыя ўмовы, на якіх яны былі заключаны. У пачатку красавіка кіраўніку дзяржавы будзе прадстаўлена на разгляд канцэпцыя жыллёвага будаўніцтва Рэспублікі Беларусь».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 20.03.2012 г.

Долар ЗША	8000,00
Еўра	10530,00
Рас. руб.	274,00
Укр. грыўня	995,95

НАДВОР'Е СЁННЯ	
Брэст	+10°
Віцебск	+4°
Гомель	+9°
Гродна	+5°
Магілёў	+5°
Мінск	+5°

БЕЛИНВЕСТБАНК
www.belinvestbank.by

ИНФОРМИРУЕТ

Наблюдательным советом ОАО «Белинвестбанк» принято решение о закрытии региональных филиалов и о создании на их базе структурных подразделений банка, не имеющих самостоятельного баланса и отдельного банковского идентификационного кода.

С 21 апреля 2012 года на базе Головного филиала по Брестской области ОАО «Белинвестбанк» создается структурное подразделение ОАО «Белинвестбанк» — Дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Брестской области.

Всем клиентам Головного филиала по Брестской области ОАО «Белинвестбанк» сообщаем о том, что наше сотрудничество будет продолжаться на условиях ранее заключенных договоров.

Телефоны для справок — 8 (0162) 27 42 27, 23 08 36.

Телефон контакт-центра — 146.

Открытое акционерное общество «Белорусский банк развития и реконструкции «Белинвестбанк» 220002, г. Минск, пр. Машерова, 29. УНП 807000028. Лицензия на осуществление банковской деятельности Национального банка Республики Беларусь №3 от 27.10.2006.

ХРОНИКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У ГЕРМАНІІ ПАЧАЛАСЯ НОВАЯ ХВАЛЯ ЗАБАСТОВАК ДЗЯРЖСЛУЖАЧЫХ

Нямецкія прафсаюзы аб'явілі аб новай хвалі страйкаў дзяржслужачых. Патрабаваннем страйкаўцаў з'яўляецца павышэнне зарплат на 6,5 працэнта, але не менш чым на 200 еўра, тады як прадстаўнікі працадаўцаў згодны толькі на 3,3 працэнта. Першы этап забастовак прайшоў у пачатку сакавіка. У панядзелак, 19 сакавіка, забастойкі пачаліся ў Нідэрландскай і Брэмене. Там адмовіліся выходзіць на працу супрацоўнікі дзіцячых садкоў, вадзіцелі аўтобусаў і прыбяральшчыкі смецця. Пасля першай хвалі страйкаў прафсаюзы і працадаўцы пачалі перамоў, аднак яны праваліліся. Новы этап перамоў прызначаны на 28-29 сакавіка.

РЭЙТЫНГ РЭКАРДСМЕНАЎ ПА ЗАКУПКАХ ЗБРОІ

Пяццю найбуйнейшымі імпарцэрамі зброі ў свеце ў мінулым годзе сталі краіны Азіі, сведчыць справаздача Статсгольмскага інстытута даследавання праблем міру (SIPRI). У ім таксама гаворыцца, што Сірыя ўзбройваецца амаль у шэсць разоў больш актыўна, чым раней. Паводле звестак справаздачы, у параўнанні з 2002-2006 гадамі агульны аб'ём зброяў за перыяд з 2007 па 2011 год вырас на 24%. Пры гэтым на краіны Азіі і Акіяні прышліся 44% сусветнага імпарту зброі. Самым буйным сусветным імпарцэрам узбраенняў зноў стала Індыя, доля якой у агульным аб'ёме складала 10%. За ёй ідуць Паўднёвая Карэя (6%), Пакістан і Кітай (па 5%), Сінгапур (4%).

ПРЭЗІДЭНТАМ АБРАЛІ ПРАВААБОРОНЦУ З ГДР

Прэзідэнт Германіі абраў праваабаронцу з ГДР і былога лютэранскага пастара Эахіма Гаўка. 72-гадовы Гаўк атрымаў падтрымку 991 з 1232 членаў Федэральнага саюда, у які ўваходзяць дэпутаты бундсстага і прадстаўнікі федэральных зямель. Яго кандыдатуру вылучылі адразу некалькі партый, у тым ліку кіруючая кааліцыя і «Зялёныя». Датэрміновы выбары прэзідэнта Германіі былі прызначаны пасля таго, як у лютым 2012 Крысціян Вульф вымушаны былі пакінуць гэтую пасаду з-за абвінавачванняў у карупцыі.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

ЛІТВА МОЖА СТРАЦІЦЬ МІЛЬЯРДЫ

Літоўскія бізнесмены папярэджваюць, што Літва, падтрымаўшы санкцыі ў дачыненні да Беларусі, можа панесці мільярдныя страты, паведамляюць інфармагенцты.

Прэзідэнт Літоўскай асацыяцыі кампаній, якія займаюцца марскімі перавозкамі, Алаі-зас Кузмарскіс упэўнены, што ўрад выдатна разумее, што Літва ад іншых краін Еўропы адрозніваецца тым, што праз гэтую краіну ідуць транзіт, экспарт і імпорт на Усход менавіта праз тэрыторыю Беларусі. А дыскусія аб Беларусі ў Бруселі пагражаюць літоўскаму транзіту і ўсёй эканоміцы Літвы. «Мы павінны рэальна ацэньваць жыццё, бо Літва і Беларусь — гэта не проста блізкія суседзі, якія аб'ядноўвае 1000 км агульнай мяжы, але і порт, чыгунка, эканамічная адносінны... Таму наша стаўленне да яе павіна адрознівацца ад меркавання Мальты ці Партугаліі, у якіх з Беларуссю мала што агульнага». Бізнесмены прасілі, каб міністр замежных спраў Аўдроніс Ахубаліс, які будзе прадстаўляць краіну на з'ездзе міністраў замежных спраў, асцярожна фармулёваў пазіцыю Літвы па гэтым пытанні.

КОРАТКА

Юань можа стаць рэзервовай валютай Міжнароднага валютнага фонду (МВФ) пры ўмове, што Кітай знізіць залежнасць эканомікі ад экспарту і інвестыцый і правядзе эканамічныя рэформы. З такой заявай у Пекіне выступіла кіраўнік арганізацыі Крысцін Лагард, паведамляюць інфармагенцты.

У Беларусі ў лютым 2012 года ў параўнанні са студзенем знізіліся цэны на крупы, алеі, макарону, мяса і птушкі, павядамілі ў Нацыянальна-статыстычным камітэце. Цэны на прасяныя крупы знізіліся на 5,5 працэнта, грэцкія крупы — на 2,6 працэнта, алеі — на 1,9 працэнта, мяса птушкі — на 0,7 працэнта. У той жа час найбольш высокі рост цен у лютым адзначаны на агароднінны і бульбу — адпаведна 109,4 працэнта і 106,1 працэнта да студзеня. Свежыя агуркі падаржалі на 15,6 працэнта, салодкі перац — на 14,7 працэнта. Цэны на бананы выраслі на 12,7 працэнта. У лютым таксама павялічыліся цэны на піва на 7,5 працэнта, бескасцёвую ялавічыну — на 5,4 працэнта, соль — на 4,9 працэнта.

19 сакавіка курс нацыянальнай валюты адносна долара дасягнуў псіхалагічна важнай адзнакі Вр8 000. Адносна еўра беларускі рубль спыніўся на пазіцыі Вр10 530 за 1 еўра, на расійскі рубль курс устаноўлены ў Вр274.

ЧАМУ ВЫ АДДАЯЦЕ ПЕРАВАГУ — ЧЫТАННЮ КНІГ ЦІ ІНТЭРНЭТУ?

Анатоль Казлоў, рэдактар аддзела прозы часопіса «Малодосць», пісьменнік:

— Як на мяне думку, то інтэрнэт — не перашкода чытанню. Сусветная папуліна можа толькі дапамагчы ў выбары твора, ягонага знаходцы, калі пэўная кніга не паступіла яшчэ ў продаж. Па родзе сваёй дзейнасці і працы мне штодня даводзіцца чытаць рукапісы як аўтараў-пачаткоўцаў, так і добра вядомых не толькі ў Беларусі, але і за межамі краіны. Адсюль вынікае, што чытанне — мой асноўны і нязменны занятка на працягу ўсяго жыцця. Але, каб добра арыентавацца не толькі ў айчынным літаратуры, але і ў еўрапейскай ды сусветнай, шмат даводзіцца чытаць кнігі аўтараў з розных кантынентаў. Без гэтага веданне проста немагчыма прасачыць шляхі і напрамкі развіцця роднай літаратуры. Увогуле ж, я думаю, не варта супрацьстаўляць чытанне звычайнай кнігі і інтэрнэту. Іх трэба ўспрымаць як два кірункі адной і той жа справы.

Наталія Аўдзевая, старшыня Цэнтральнага камітэта Беларускага прафсаюза работнікаў культуры:

— Любая кніга, якая нясе нам веды і абуджае ў нас лепшыя пачуцці, — самая вялікая каштоўнасць, створаная талентам і інтэлектам чалавека. І ў канчатковым выпадку няважна, у якім выглядзе яна прадставіцца, — у друкаваным ці электронным. Але, калі ёсць магчымасць выбраць, я аддаю перавагу кнізе, якую можна ўзяць у рукі, адчуць яе непатуру энергетыку, асалоду часам не толькі ад зместу, але і майстэрства яго ўвасаблення.

Уладзімір Савіч, старшыня Беларускага саюза мастакоў:

— Я не ўмею карыстацца інтэрнэтам. Але нават калі б і ўмеў, усё роўна аддаў бы перавагу кнізе. Любы від мастацтва — гэта душа чалавека. Колькі людзей прыклапа сэрца, працу, талент да стварэння кнігі. Кладуцца мне на душу перш за ўсё тыя творы, якія сугучны з маімі разважаннямі, тым, чым занята мая душа. Але ж, разам з тым, перавагу аддаю гістарычным і філасофскім творам. Здраецца, што, калі чытаю цікавы твор і мае думкі сыходзяцца з думкамі героя, мы, так бы мовіць, выходзім на адну прамую. Бывае, што чалавек мне нешта падказвае, а бывае, і спрачаюся з ім.

ПЕНСІЯНЕРЫ Ў БЕЛАРУСІ ЗМОГУЦЬ ЗНАЧНА ПАВЯЛІЧЫЦЬ ПАМЕР ПЕНСІІ ПРЫ БОЛЬШ ПОЗНІМ ВЫХАДЗЕ НА ЯЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У адпаведнасці з раней дзеючым заканадаўствам прадугледжвалася павышэнне памеру пенсіі па ўзросце за работу пасля дасягнення агульнаўста-ноўленага пенсійнага ўзросту без атрымання пенсіі на 1 працэнт заробку, які прывяецца для вылічэння пенсіі, за кожныя 2 поўныя месяцы такой работы. Так, калі жанчына, якая мае стаж работы 37 гадоў, выйшла на пенсію ў 55 гадоў, то памер яе пенсіі складзе В1401 тыс. Пры звароце праз 5 гадоў пасля надыходу пенсійнага ўзросту памер яе пенсіі пры раней памеру павялічыцца б на Вв642 тыс., або на 45,8 працэнта, і склаў бы Вг2043 тыс. У адпаведнасці з новымі нормама яе пенсія за адкладзены выхад на 5 гадоў узрасце на Вг1031 тыс., або на 73,6 працэнта, і будзе складаць Вг2433 тыс.

Акрамя таго, у адпаведнасці з указам павялічыцца выплата па ўжо набытых правах на павелічэнне памеру пенсіі за адкладзены выхад на яе.

Указам таксама прадугледжваецца пры вылічэнні заробку для працоўнай пенсіі ўлічваць залічаны ў стаж работы перыяды дзейнасці, на працягу якіх не праводзілася выплата абавязковых страхавых узносаў у фонд.

У адпаведнасці з заканадаўствам пры вылічэнні пенсіі ў стаж нараўне з работай, калі праводзіцца выплата ўзносаў, уключаюцца перыяды іншай дзейнасці, на працягу якіх узносы не выплачваюцца (ваенная служба, вучоба на дзённай форме атрымання адукацыі, догляд дзяцей, інвалідаў I групы і са-старалых, якія дасягнулі 80-гадовага ўзросту). Пры вызначэнні заробку такія перыяды прапускаюцца.

З улікам таго, што пры вылічэнні пенсій кожны год стажу ацэньваецца ў працэнтах ад заробку, а заробкі ва ўсіх розныя, то аднолькавыя па сваім змесце перыяды маюць у пенсіі розную вартасць.

Указам устаноўлена адзіная вартасць усіх перыядаў без выплаты ўзносаў пры назначэнні пенсіі і ўключэнне такіх перыядаў пры разліку заробку.

Як раштумачылі ў прэс-службе, устанавленне больш важкай даплаты за ад-кладзены зварот на пенсію, уніфікацыя вартасці перыядаў без выплаты ўзносаў і ўключэнне іх пры разліку заробку ў комплексе будучь садзейнічаць зніжэнню прытоку пенсіянераў і павышэнню эфектыўнасці дзяржаўных расходаў.

Гэтыя нормы будучь распаўсюджацца на сённяшніх работнікаў, якія яшчэ фарміруюць свае правы на пенсійнае забеспячэнне.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПАВІНШАВАЎ НАРОДНУЮ АРТЫСТКУ БЕЛАРУСІ ЛЮДМІЛУ ЯФІМАВУ З ЮБІЛЕЕМ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў галоўнага ды-рыжора Заслужанага калектыву «Дзяржаўная акадэмічная харавая капэла імя Р. Шырмы» Беларускай дзяржаўнай ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга філармоніі народную артыстку Беларусі Людмілу Яфімаву з юбілеем.

«Свой лёс Вы назаўсёды звязалі з музычным мастацтвам, прывясціўшы яму ўсе душэўныя сілы, талент і натхненне. Дзякуючы Вашай страпаннай, нястомнай працы Дзяржаўная акадэмічная харавая капэла імя Рыгора Шырмы сёння з’яўляецца ўзорам высокага прафесіяналізму і выканальніцкага майстэрства», — адзначаецца ў віншаванні.

«Спадысяю, што і ў далейшым Вы будзеце знаходзіцца ў нястомным твор-чыным пошuku, плённа і самаадрана служыць нацыянальнай культуры, праслаў-ляць нашу Айчыну», — падкрэсліў кіраўні дзяржавы.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

НАПРЫКАНЦЫ ТЫДНЯ ПАЦЯПЛЕЕ ДА ПЛЮС 17

У першай палове тыдня надвор’е ў Беларусі будзе фарміравацца пад уплывам атмасферных фронтаў, што рухаюцца да нас з боку Балтыйскага мора, паведаміла рэдакцыя спецыяльнага Цэнтра гідромэтанэаролагіі і аэраметрыі Цэнтра Мінпрыроды Вольга Фядотава.

Таму чакаецца няўстойлівае надвор’е, калі часам будучь назірацца апады ў выглядзе дажджу, а па поўначы Беларусі — дождж і мокры снег. Прагназуецца парыватыя заходні вецер да 15—20 м/с, а месцамі па поўначы ажно да 23 м/с. У аўторак удзень 2—8 цяпла, на паўднёвым захадзе — плюс 9—12 градусаў. Уначы на сераду 0—7 цяпла, на поўначы краіны пры праясненнях да 3 марозу, удзень 21 сакавіка — плюс 3—9, на паўднёвым захадзе Брэсцкай і Гродзенскай абласцей да 10—13 цяпла.

У другой палове тыдня праз тэрыторыю Беларусі пачне рухацца цёплы атмасферны фронт з боку Заходняй Еўропы, таму ўначы паўсюдна, а ўдзень месцамі пройдуць дажджы. Пацяплее. Уначы на чацвер будзе ўжо 0—плюс 7, удзень — 4—11 цяпла, на захадзе да 12—15 градусаў вышэй за нуль.

Згодна з папярэднімі прагнозамі айчынных сіноптыкаў, напрыканцы тыдня да нас завітае сапраўднае цяпло. Уначы чакаецца 0 — плюс 7, удзень — ад 5 да 12 цяпла, а па паўднёвым захадзе — да 13—17 градусаў вышэй за нуль. А гэта ўжо вясна...

Сяргей КУРКАЧ.

■ Да ведама

НЕБЯСПЕЧНЫЯ ПРАДУКТЫ

Апошнім часам у Гродне актыўназваўся стыійкіны гандаль прадуктамі харча-вання. У шэрагу месцаў амаль штодзённа прапаююць «з рук» кулічы мясных вырабы, кансервы, свежую і вараную агародніну, салаты і іншыя нарыхтоўкі хатняй вытворчасці.

Для кантролю за сітуацыяй створаны камісіі ў складзе работнікаў міліцыі, санітарных службаў, упраўлення гандлю гарвыканкама. Аднак, нягледзячы на папярэджанні, гандляры працягваюць прадаваць гродзенцам патэнцыйна небяспечную прадукцыю. Адна з прычын у тым, што самі жыхары стымулююць незаахопаныяны гандаль, значнае Гродзенскі заналжны цэнтр гігіены і эпідэ-міялогіі і папярэджае: быццё прадуктаў харчавання ў неўстаноўленых для гэтага месцах небяспечна для здароўя. Не выключана верагоднасць атрымаць харчовае атручэнне, захварэць на вострыя кішчэжныя інфекцыі, туберкулёзам і іншымі інфекцыйным захворваннямі, таму што гэтыя прадукты прадаюцца непасрэдна «з зямлі» альбо з брудных скрыняў, без належнага тэмпературнага рэжыму, асобамі, якія не прайшлі медыцынскі гляд.

Барыс ПРАКОПЧЫК

РАМАНТЫКА І РЭАЛІ «НОВАГА СВЕТУ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Старшыня аблвыканкама цікавіцца, што дамоўца на гэты конт удзельнікі нашай экскурсіі. Гуцьчы прапанава — перадаць будынк пад вучобныя карпусы, інтэрнат для ГРДУ імя Янкі Купалы. Аднак лёгка сказаць... Умовы там такія, што вельмі праблематычна наладзіць і вучобны працэс, і пражыванне студэнтаў. Тым больш, што ўжо сёння падраздзелены ўніверсітэта, якім не хапае месца ў галоўным корпусе, раскіданы літаральна па ўсім горадзе. Таму выйсеце, відэавочна, не ў пе-радачы «купалаўцам» чарговых, зусім не прыстасаваных для ВНУ будынкаў, а ў сучасным, магутным універсітэцкім корпусе, які ўжо праектуецца.

Іншыя рэальныя варыянтаў, каб зацікавіць патэнцыйных гаспадароў былых «памежных» уладанняў, пры гэтым не пару-шыўшы патрабаванняў на ахове гісторыка-культурных аб’ектаў, пакуль няма.

Наступная праблема абмяркоўваецца на скрыжаванні вуліц Горкага і Міцкевіча: якая будучыня ў гэтага жылля? З адна-го боку, драўляная забудова ў буйным горадзе можа стаць рэдкасцю, «фішкай» яго аблічча. А з іншага боку, лічыць вопытны будаўнік і праекціроўшчык, намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Дзяшко, шэраг будынкаў знаходзіцца ў аварыйна-небяспечным стане і ўжо не падлягае аднаўленню.

Што і пацвердзілі жыхары дома № 1 па вуліцы Міцкевіча, у якіх адно жаданне — хутчэй адсюль з’ехаць, пакулы у кватэрах не абвешліся столь. Ды і ў суседкі, **гаспадыні прыватнага дома Лідзіі МІНОЧЫЦ** зусім няма падстаў «казыраць» тым, што пра-жывае ў «Новым свеце». Зразумела, кажа жанчына, гэта гіста-рычны горада, але... Людзей не задавальняюць пачное ацяпленне, халодная вада, выгоды на двары... Газ да пільты праведзены, цяпер трэба займацца ацяпленнем, ды няма грошай. Таму за-казалі па «рэкламцы» машыну дроў і ў нядаўня маразы двойчы на дзень палілі печ. Бадай, адзіны плюс — побач агарод.

Барыс БАТУРА:

«БЕЗ РАЗВІЦЦЯ БІЗНЭСУ НЕ БУДЗЕ НІ СЯРЭДНЯГА КЛАСА, НІ 500 ДОЛАРАЎ ЗАРПЛАТЫ»

Больш за год дзейнічае Дырэктыва № 4 «Аб развіцці прадпрымальніцкай ініцыяты-вы і стымуляванні дзелавой актыўнасці ў Рэспубліцы Беларусь», але эфект ад гэтага документа ацэньваецца па-рознаму: **прад-прымальнікі скардзяцца, што рэалізацыя яе палажэнняў ідзе занадта павольна, а чы-ноўнікі, як правіла, не пагаджаюцца: маў-ляў, усё ідзе згодна з планам. У прынцыпе, зразумець можна і тых, і тых, бо першыя хутчэй хочучь працаваць у добрым бізнэс-асяроддзі, а другія — не хочучь губляць прэ-міі за зрыў тэрмінаў. Але радуе адно: паціху чыноўнікаў прывякаюць да думкі, што бізнэс — аснова развіцця эканомікі краіны.**

— Мы паставілі задачу, каб да канца пя-цігоддзя 50% даходнай часткі бюджэту воб-ласці фарміравалася за кошт дзейнасці прад-прымальніцтва. І ў прынцыпе, стабільнасць у грамадстве — гэта стварэнне ўстойлівага сярэдняга класа, а развіццё прадпрымальніч-тва якраз і накіравана на стварэнне гэтага сяр-эдняга класа, — выказаў меркаванне **Барыс БАТУРА, старшыня Мінскага аблвыканка-ма**, на пасяджэнні, дзе абмяркоўваўся працэс выканання палажэнняў Дырэктывы № 4.

Прыватны бізнэс усё актыўней уносіць сваю лепту ў фарміраванне валавога рэгіянальнага прадукту Мінскай вобласці. У прыватнасці, па словах **Аляксандра ТУРЧЫНА, старшыні ка-мітэта эканомікі Мінаблвыканкама**, калі ў 2008 годзе удзельная вага малага і сярэдняга прад-прымальніцтва ў ВРП складала 18%, то ў 2010 годзе на 4,4 працэнтнага пункта больш — 22,4%. Што тычыцца паступленняў у кансалідаваны бюджэт, то ад малага і сярэдняга бізнэсу яны за 2011 год склалі 1,8 трлн рублёў — 24,5% у агуль-ных паступленнях і 38,6% у бюджэце вобласці. Толькі ад суб’ектаў малага прадпрымальніцтва паступленні павялічыліся ў 1,5 раза ў параўнанні з 2010 годам і склалі 1,43 трлн рублёў.

Усяго ў Мінскай вобласці па стане на пача-так 2012 года прадпрымальніцкую дзейнасць ажыццяўлялі 45,5 тысячы суб’ектаў гаспадаран-ня. Найбольшая колькасць іх скаанцэнтравана ў Мінскім (21,4%), Барысаўскім (12,4%) і Мала-дзечанскім (11,1%) раёнах. Напрыклад, у Ста-радарожскім раёне ажыццяўляюць дзейнасць 302 бізнэсмены (0,7%), Крупскім — 382 (0,8%), Капыльскім — 487 (1%), Любанскім — 435 (1%). Тое самае атрымаецца, калі паглядзець на колькасць суб’ектаў прадпрымальніцтва на 1 тысячч жыхароў — калі ў Мінскім раёне іх 65, то ў Старадарожскім, Крупскім, Капыльскім і Любанскім — ад 13 да 15. Аляксандр Турчын лічыць, што гэты паказчык сведчыць пра тое,

што ў названых раёнах не надаецца належнай увагі недзяржаўнаму сектару эканомікі.

— Я лічу, што мы павінны падтрымліваць прадпрымальніцкую ініцыятыву, бо яна дазва-ляе не толькі павялічваць даходы бюджэту, але (што немалаважна) і ствараць новыя пра-цоўныя месцы. Да таго ж замацаваць працоў-ныя рэсурсы ў сельскай мясцовасці і малых гарадах можа найўнасць свайго бізнэсу і ўлас-насці. Таму мы павінны спрыяць стварэнню пазытыўнага іміджу прадпрымальніцтва ў гра-мадстве, — перакананы Аляксандр Турчын.

Цікава, дарэчы, што на Міншчыне ўдзель-ная вага юрыдычных асоб бязведамаснай падначаленасці ў агульным аб’ёме вытвор-часці прамысловай прадукцыі паціху ўзра-стае: у 2010 годзе яна складала 17,8%, у 2011 — 19,5%. Аляксандр Турчын адзначаў, што гэта самы высокі вынік сярод усіх абласцей краіны, — і нават пры тым, што ў Мінскай воб-ласці знаходзяцца такія прамысловыя гіганты, як «Беларуськалій» і «БелАЗ». Аднак варта дадаць, што у некаторых раёнах (Клецкім, Слуцкім, горадзе Жодзіна) удзельная вага прыватных прадпрыемстваў зусім малая — менш за 5%, а ў Бярэзінскім, Вілейскім, Мядзельскім і Стаўбцоўскім раёнах вытворчых прыватных арганізацый і зусім няма...

ЧЫНОЎНІКІ УЖО НЕ БАЯЦА ПРАДАВАЦЬ МАЁМАСЦЬ ЗА 1 БАЗАВУЮ?

Для бізнэсменаў-пачаткоўцаў адным з сур’-ёзных бар’ераў з’яўляецца адсутнасць плошчаў для офісаў і вытворчасцяў. Каб дапамагчы бізнэсу, у Мінскай вобласці за 2011 год прад-прымальнікам было перададзена 275 аб’ектаў нерухомасці, якія дагэтуль неэфэктыўна выка-рыстоўваліся: з іх 95 было перададзена на аўкы-ёне з усталаваннем пачатковай цэны продажу ў памеры адной базавай велічыні, 121 аб’ект пе-рададзены ў бязвыплатнае карыстанне пад кан-крэтную інвестыцыйную праекты. Разам з тым, Аляксандр Турчын адзначаў, што на тэрыторыі вобласці яшчэ засталася значная колькасць аб-’ектаў, якія не выкарыстоўваюцца, — толькі ў камунальнай уласнасці іх яшчэ больш за 350. Дарчы, вельмі радуе, што мясцовыя ўлады пе-расталі баіцца прадаваць аб’екты нерухомасці за адну базавую велічыню:

— За мінулы год мы прадалі 20 аб’ектаў, — расказвае **Уладзімір ДАМАНЕЎСКІ, стар-шыня Слуцкага райвыканкама**. — З іх 13 аб-’ектаў — за 1 базавую велічыню па 108-м Указе Прэзідэнта. Мы актыўна гэтым карыстаемся. Для параўнання хачу сказаць, што за 2010 год

ПУШЧУ МЯДЗВЕДЗЯ Ў ПУШЧУ?

Фота Анастас КЛЕПІЧУКА.

Бурья мядзведзі ў хуткім часе могуць зноў пасяліцца ў Белаавежскай пушчы. Вар-танне гэтага віду туды мяр-куюць ажыццявіць сумесна з Франкфурцім заалагіч-ным таварыствам, прадстаў-нікі якога ўжо прыяздзілі ў Беларусь, каб абмеркаваць далейшае супрацоўніцтва.

З вышэйназванай тэрыто-рыі мядзведзі поўнасцю зніклі ў XIX стагоддзі. Відома, што пасля, у часы, калі тэрыторыя Белаавеж-скай пушчы адносілася да Поль-шчы, улады спрабавалі аднавіць напуляцую мядзведзя, перасяліў-шы некалькіх звяроў з заапаркаў, але з гэтага нічога не атрымалася.

Тым больш што справе перашко-дзіў пачатак вайны.

Як расказаў карэспандэнту «Звязды» галоўны навуковы су-працьднік дзяржаўнага аб’яднан-ня «Навукова-практычны цэнтр Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па біярэсурсах» Вадзім Сідаровіч, бурья мядзведзі су-стракаліся на ўсёй тэрыторыі Бе-ларусі яшчэ ў XIX стагоддзі. Цяпер справы ў мядзведжай напуляцыі планамерна пагаршаюцца:

— Згодна з падлікамі за 2002—2004 гады, у беларускіх лясах жыло больш за 200 мядзведзяў. Пераважна яны сустракаліся на поўначы краіны і ў некаторых цэнтральных рэгіёнах — Бярэзін-скім, Барысаўскім. У 2008 годзе

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

АБЗАЦ

▲ У красавіку Беларусь пачне пастаўляць сметанковае масла ў Венесу-элу. На працягу гэтага года запланавана адправіць туды 720 тон масла.

▲ Сістэмы ацяплення ў Мінску пераведзены ў рэжым прапальвання, па-ведаміў учора журналістам начальнік аддзела энергетыкі Мінгарвыканкама Анатоль Лаўнічук. Гэта звязана з тым, што тэмпература знадворнага паветра на працягу бліжэйшага часу будзе плюсоваяй і толькі праз тыдзень чакаецца яе няэканаме зніжэнне. У адміністрацыйных, прамысловых будынках у выхадныя дні прапанавана ацяпленне адключачь.

▲ Школьнік моцна апёкся пры тэўснэй палаючай сухой траве ў Ган-цавічах. У выхадныя хлопчэк 2001 г.н. гасіяваў у дзярлі. Пры спробе патушчыць полымя ад спальвання сухой расліннасці на пушцы ён атрымаў лёгкі 1—3-і ступеняў і быў дастаўлены ў балышчу. У дзіцяці апалена 18% цела — твар, шыя, рука, нага, а таксама дыхальныя шляхі.

▲ У Гродзенскай вобласці правярнулася цыстэрна з 20 т прапан-бутану. Ава-рыя адбылася ў пас. Кабыльнікі Свіслацкага раёна за 500 м ад тэрыторыі філіяла РУП «Беларуснафта-Свіслач ГАЗ». Аўтацятэрна згубіла кіруемасць, з’ехала на ўзбочыну і звалілася на бок. Пацярпелі кіроўца, які са страшеннем мозга і ўдарам грудной клеткі трапіў у балышчу. Ёмістасць вытрымала удар, не была пашкоджана, уучекі вуглевадароду не было. Змесціцца цыстэрны перакачалі ў іншую.

ПОЎНЫ АБЗАЦ

▲ У Тайландзе таксіст вярнуў пасажыру мех з каштоўнасцямі. Як вы-светлілася, пасажырам быў уладальнік ювелірайн крамы, ён забыў ў таксі мех з залатымі ўпрыгажэннямі на 350 тыс. долараў. Пры гэтым забіўшымі мужчына не запомніў нават нумар аўтамабіля. Ён звярнуўся ў паліцыю, указаўшы толькі тое, што машына была ружовага колеру. Паліцэйскім удалося выявіць аўто на запісах камер назірання за бяспэкай горада, але нумар і туд выявіць не ўдалося. Тым часам таксіст сам звярнуўся ў палі-цыю. Ён прынес каробкі з золатам у студыю паліцэйскай хвалі радзё Бэнгкока. Шчаслівы ювелір аддзячыў сумленнага кіроўцу таксі двума залатымі ланцужкамі.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Новыя МММшчыкі — у СІЗА

Камітэт дзяржаўнай бяспекі Беларусі завеў крмінальнаую справу ў дачыненні да злчыннай групы, якая займалася незаконнай прадпрымальніцкай дзейнасцю.

Як паведамляюць у Цэнтры інфармацыі і грамадскіх сувязяў КДБ, з 2011 года па 16 сакавіка 2012 года злчынная група дзейнічала ад імя не-зарэгістраванага ў належным парадку на тэрыторыі нашай краіны суб’екта гаспадарання «МММ-2011» дзеля атрымання даходу ў асабліва буйным памеры. Група прыцягвала грашовыя сродкі беларусаў — беларускія рублі і замежную валюту на адкрыццё ў айчынных банках разліковых рахункі. Укладчыкам, зразумела, абяцалі хуткае ўзбагачэнне ад такіх аперацый. Удзельнікі злчыннай групы былі затрыманы ў офісе ў цэнтры Мінска, дзе ажыццяўляліся фінансавыя аперацыі і праходзілі сустрэчы з укладчыкамі. Падчас вобыску канфіскаваны банкаўскія крэдытныя пластыкавыя карткі, на рахунках якіх знаходзілася звыш 800 млн беларускіх рублёў. Зараз праводзіцца комплекс аперацыйна-пошукавых мерапрыемстваў і следчых дзеянняў. Затрыманыя змешчаны ў следчы ізалятар КДБ.

Святлана БАРЫСЕНКА.

У МЕТРО ЗНОЎ ІНЦЫДЭНТ З ПАДЗЕННЕМ...

Чацвёрты з пачатку сакавіка выпадак падзення чалавека на рэйкі зафіксаваны ў сталічным метрапалітэне. Прычым тры з іх адбыліся на працягу першай дэкады месяца. А ўсяго з пачатку года ў метро гэта ўжо шосты на ліку інцыдэнт падоб-нага кшталту.

На гэты раз здарэнне мела месца ўвечары 18 сакавіка на станцыі «Плошча Леніна». Мужчыне 1981 года нараджэння, жыхару Бары-сава, стала дрэнна, і ён упаў на рэйкі. Супрацоўнікі станцыі паспелі аперацыйна адраэгаваць: было адключана напружанне і пацярпела паднялі на платформу. Палкоўкі здарэнне адбылося ўвечары, калі інтэрвалы паміж цягнікамі павялічваюцца, спынення руху не было: напружанне адсутнічала каля трых хвілін.

ДВАЙНАЯ «РЭПЕТЫЦЫЯ ЗАМУЖЖА»

4-гадовая гамільчанка, гуляючы з цацкамі, надзела на сярэдні палец ле-вай рукі пластмасавую дзгату ў выглядзе кольца. Бацькі не змаглі зняць нечаканае «упрыгажэнне» самастойна. Яго здымалі супрацоўнікі МНС. Роўна праз дзве га-дзіны сітуацыя паўтарылася... на другім канцы Гомеля. Пластмасавая трубочка засела на пальцы 3-гадовай дзіўчынькі. І зноў выратавальнікі прыйшлі на дапа-могу. Характэрна, што ў абодвух выпадках «пярсцёнкі» былі жоўтага колеру.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Фота МНС.

«...КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ АДЧУВАЦЬ СЯБЕ БЕЛАРУСАМІ, ВЫПІСВАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ»

...Гэта ўжо завядзёнка — з кожнай камандзіроўкі-вандроўкі нешта прывозіць. Ну хоча бохан хлеба, калі на іншае часу няма. З Ляхавічкі прыехалі позна — сям'я (прынамсі, мая. — Аўт.) даўно павячэрала. Аднак не стрывала і да гасцінца прылажылася. Добры, прызнала, хлеб! Гэта — адно з уражанняў. Што да іншых...

Перад пачаткам «вялікай чытацкай «лятучкі» такая ж вялікая акцыя была амаля поўнай. Прышлі падпісчыкі газеты, паштавікі. Асобны дзяткі кіраўніцтва выкананка, якое запрасіла на сустрэчу актыў — ідолагаў, старшын сельскіх Саветаў, кіраўнікоў школ, бібліятэкараў... Нехта з іх «Звязду» праглядае і чытае на працы, нехта — купляе ў шапіку, у некага яе вылісвалі і вылісваюць бацькі... Што, вядома ж, спрашчала задачу вызнаго дэсанта: у Ляхавічкі раёне, дзе ў «Звязды» амаль 340 падпісчыкаў, не было патрэбы падрабязна распавядаць пра змест выдання, яго тэматычныя старонкі і асноўныя рубрыкі. Ды і не гэта, уласна, мелі на мдзе. Галоўнае было выслухаць заўвагі, прыняць прапановы, разам падумаць, што зрабіць, каб газета стала цікавейшай...

Аднак без кампліментарнаў не абшлось таксама. — Нашай сям'і, нашаму саюзу з Людмілай Браніславаўнай хутка 60 гадоў. І столькі ж — мы вылісваем «Звязду». Ніколі ёй не здраджвалі, бо гэта, калі каротка, наша душоў-

Віншуючы чытачом, якія атрымалі прызы ад «Звязды».

нае багацце, — гаварыў, прынамсі, былі настаўнікі (калі былімы яны бываюць?) Васіль Іванавіч Ясевич і тлумачыў чаму, казай, што «Звязда» не проста інфармуе, не проста дапамагае людзям вырашаць нейкія надзённыя пытанні — яна спрыяе ў тым, каб чалавек стаў лепшым.

Прауюць на гэта многі журналісты, — працягаў чытач, — але ж мы з Людмілай Браніславаўнай вылучаем траіх: Анатоля Клешчука, Яўгена Пясецкага і Валяціну Доўнар. У іх працы столькі мудрасці, столькі шчырасці, столькі зацікаўнасці да людзей і нашай зямлі, што многія публікацыі мы захоўваем, каб потым (і, магчыма, не раз) перачытаць.

Аду са звяздоўскіх вырзакаў (дарэчы, сямігадовай даўнасці) Васіль Іванавіч агучыў. Да таго ж гаварыў бездакорна па-беларуску, з добрым гумарам, без паперкі, без мікрафона. Зала, дзе шмат было вучняў, слухала, стаішы дышанне.

— Добра, што з'яўляюцца новыя прызвіччы (у тым ліку маладзці — студэнты) факультэта журналістыкі, добра, што даецца разнастайная інфармацыя. Але ж (умоўна) не трэба шмат пісаць пра тое, які вывесці бародаду, бо яна ёсць у мяне і яшчэ, можа, у ста чалавек. А вось тое, што даецца для душы, патрэбна ўсім. Рэдкалегі варты пра гэта памятаць! Людзям жа магу сказаць адно: калі вы хочаце адчуваць сябе беларусамі, вылісвайце «Звязду».

Тое, што ёсць рацыя ў гэтых словах, пацвердзіла і спадарыня Пабягайла, сям'я якой стала вылісваць нашу газету менавіта тады, калі ўсвядоміла сваю нацыянальную прыналежнасць. Што цікава, сама Валяціна Іванавіч нарадзілася ў Мінску. Тут, у вялікім і, на жаль, рускамоўным горадзе, скончыла школу і палітэаічны інстытут. Па прафесіі яна — будаўнік, па складзе розуму, як падалося — даследчык, па стане душы — паэт...

— Не скажу, я пісала вершы і на рускай мове, — прызнавалася чытачка, — але ж яны мне даваліся чытаць. А па-беларуску — як быццам хтось дапамагае мне, падказвае словы. Прычым, якіх і не чула...

З год таму Валяціна Іванавіч па волі выпадку (выйграла прыз у звяздоўскай гульні) трапіла ў рэдакцыю. З лёгкай рукі газеты ў снежны выдала першую кніжачку.

— Вельмі задаволенна! — прызналася аўтарка. — Тым, па-першае, што літаральна ўсе мне ішлі на сустрэчу, усе дапамагалі. І гэта няпраўда, што

Я люблю сваю газету — Беларускаю «Звязду». У ёй — навіны ўсяго свету. І мясцовыя знайдзі... Што тычыцца апошніх, у чытачкі ніякіх прэтэнзій: добра працуе ўласны карэспандэнты па Брэсцкай вобласці. А вось пра тое, што робіцца ў свеце, газета, як лічыць спадарыня Пабягайла, пішла мала.

Сачыла сям'я нашай пастаянай чытачкі і за бурнай дыскусіяй, якую вялі на старонках «Звязды» настаўнікі. Праўду яны пісалі пра свае заробкі, пра нагрукі, праверкі, пісаніну... А вось належнага рэагавання, нейкіх каментарыяў з Міністэрства адукацыі газета так і не дачкалася.

Ну вядома ж, гаварыла Валяціна Іванавіч і пра мову — прозаі, вершам, заклікала залу размаўляць на ёй, чытаць, вылісваць «Звязду» і іншыя беларускамоўныя выданні.

...Каемся не адрэпа папярэдзілі, што на гэты раз у творчы дэсант газеты «пракраўся» «Вожык» — літаральна: увесь час, пакуль мы вялі размову, у зале сядзеў карыкатурныст Аляксандр Каршаквіч і ціха маляваў... Смеху было, калі паказу тое, што ў яго атрымалася, калі стаў знаёміць з новым старым часопісам, яго зместам.

— «Вожык» нікуды не знікаў, — гаварыў мастак, — проста многія пра яго забыліся. І шмат страцілі, бо часопіс заўсёды стараўся быць праўдзівым, патрэбным для сваіх чытачоў.

Адзін з іх, дарчы, лічы, адрозж знайшоўся: — Я гадоў 15 запар вылісваў газету «Правда» і часопіс «Вожык», — гаварыў дырэктар Малагарадзішчанскай школы-садка А.У. Тураў. — У газеце чытаў пра тое, як у жыцці павінна быць, а ў часопісе — як ёсць на самой справе...

Вылісвае Анатоль Уладзіміравіч і «Звязду», бо яна «сапраўды беларуская і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

— Што цікава — было ў каго (вучыцца) сустрэча падыходзіла да свайго завяршэння — час быў раззгрываць прызы. Зазвычай выцягнуць шчаслівыя «білеткі» мы даручалі некаму з дзяцей. На гэты раз іх было шмат. Але ж была моладзь, так што знайсці гаспадароў усім звяздоўскім прызам мы папрасілі адну з дзячат. Цягам розыгрышу адбылося знаёмства.

— Пасля школы я мару стаць журналістам, — на роднай мове, лёгняка, прыгожа гаварыла вучаніца 11-га класа СШ №1 Марына Жабік. — Пішу толькі па-беларуску — у мяне такі прынцып. І ўжо трохі друкуюся. Тры публікацыі былі ў звяздоўскай «Чырвонай зменне»... Я вельмі рада, што ў нас ёсць беларускамоўныя газеты, што ў нашай школе працуе фальклорны гурт «Кужалёк», дзе мы можам танцаваць і спяваць песні Ляхавіччыны, што ў мяне цудоўная настаўніца беларускай мовы — Наталля Мікалаеўна Сідар, што з маімі артыкуламі ў «Звяздзе» працуе Алена Дзязюля.

Мы лістваемся, і я вельмі ўдзячна ёй за падтрымку, за тое, што яна не шкадуе свайго часу...

А значыць, растуць (у тым ліку і ў Ляхавічых) нашы новыя кадры. Жыве, мяняецца газета — праці разуму і душы яе супрацоўнікаў і, вядома ж, чытачоў, кожная сустрэча з такімі — і экзамен, і свята...

А найперш — падстава для сур'ёзных высноў.

Валяціна ДОУНАР, Уладзімір ЗДОНАВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Р.С. Трэба, мусіць, сказаць, што сярод гасцінцаў з Ляхавічкі былі не толькі бохан хлеба: спадарыня Пабягайла пачаставала сваімі агуркамі-памідорамі. І тым самым падказала... новую рубрыку ў «Хатнюю знічкапаедыню». Называцца яна будзе «Рэцэпты чытачоў». Ці «...нашых бабуль». А мо неж інакш? Пішыце. І, зразумела ж, вылісвайце сябе беларусамі!

Каб адчуваць сябе беларусамі і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

— Што цікава — было ў каго (вучыцца) сустрэча падыходзіла да свайго завяршэння — час быў раззгрываць прызы. Зазвычай выцягнуць шчаслівыя «білеткі» мы даручалі некаму з дзяцей. На гэты раз іх было шмат. Але ж была моладзь, так што знайсці гаспадароў усім звяздоўскім прызам мы папрасілі адну з дзячат. Цягам розыгрышу адбылося знаёмства.

— Пасля школы я мару стаць журналістам, — на роднай мове, лёгняка, прыгожа гаварыла вучаніца 11-га класа СШ №1 Марына Жабік. — Пішу толькі па-беларуску — у мяне такі прынцып. І ўжо трохі друкуюся. Тры публікацыі былі ў звяздоўскай «Чырвонай зменне»... Я вельмі рада, што ў нас ёсць беларускамоўныя газеты, што ў нашай школе працуе фальклорны гурт «Кужалёк», дзе мы можам танцаваць і спяваць песні Ляхавіччыны, што ў мяне цудоўная настаўніца беларускай мовы — Наталля Мікалаеўна Сідар, што з маімі артыкуламі ў «Звяздзе» працуе Алена Дзязюля.

Мы лістваемся, і я вельмі ўдзячна ёй за падтрымку, за тое, што яна не шкадуе свайго часу...

А значыць, растуць (у тым ліку і ў Ляхавічых) нашы новыя кадры. Жыве, мяняецца газета — праці разуму і душы яе супрацоўнікаў і, вядома ж, чытачоў, кожная сустрэча з такімі — і экзамен, і свята...

А найперш — падстава для сур'ёзных высноў.

Валяціна ДОУНАР, Уладзімір ЗДОНАВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Р.С. Трэба, мусіць, сказаць, што сярод гасцінцаў з Ляхавічкі былі не толькі бохан хлеба: спадарыня Пабягайла пачаставала сваімі агуркамі-памідорамі. І тым самым падказала... новую рубрыку ў «Хатнюю знічкапаедыню». Называцца яна будзе «Рэцэпты чытачоў». Ці «...нашых бабуль». А мо неж інакш? Пішыце. І, зразумела ж, вылісвайце сябе беларусамі!

Каб адчуваць сябе беларусамі і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

— Што цікава — было ў каго (вучыцца) сустрэча падыходзіла да свайго завяршэння — час быў раззгрываць прызы. Зазвычай выцягнуць шчаслівыя «білеткі» мы даручалі некаму з дзяцей. На гэты раз іх было шмат. Але ж была моладзь, так што знайсці гаспадароў усім звяздоўскім прызам мы папрасілі адну з дзячат. Цягам розыгрышу адбылося знаёмства.

— Пасля школы я мару стаць журналістам, — на роднай мове, лёгняка, прыгожа гаварыла вучаніца 11-га класа СШ №1 Марына Жабік. — Пішу толькі па-беларуску — у мяне такі прынцып. І ўжо трохі друкуюся. Тры публікацыі былі ў звяздоўскай «Чырвонай зменне»... Я вельмі рада, што ў нас ёсць беларускамоўныя газеты, што ў нашай школе працуе фальклорны гурт «Кужалёк», дзе мы можам танцаваць і спяваць песні Ляхавіччыны, што ў мяне цудоўная настаўніца беларускай мовы — Наталля Мікалаеўна Сідар, што з маімі артыкуламі ў «Звяздзе» працуе Алена Дзязюля.

Мы лістваемся, і я вельмі ўдзячна ёй за падтрымку, за тое, што яна не шкадуе свайго часу...

А значыць, растуць (у тым ліку і ў Ляхавічых) нашы новыя кадры. Жыве, мяняецца газета — праці разуму і душы яе супрацоўнікаў і, вядома ж, чытачоў, кожная сустрэча з такімі — і экзамен, і свята...

А найперш — падстава для сур'ёзных высноў.

Валяціна ДОУНАР, Уладзімір ЗДОНАВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Р.С. Трэба, мусіць, сказаць, што сярод гасцінцаў з Ляхавічкі былі не толькі бохан хлеба: спадарыня Пабягайла пачаставала сваімі агуркамі-памідорамі. І тым самым падказала... новую рубрыку ў «Хатнюю знічкапаедыню». Называцца яна будзе «Рэцэпты чытачоў». Ці «...нашых бабуль». А мо неж інакш? Пішыце. І, зразумела ж, вылісвайце сябе беларусамі!

Каб адчуваць сябе беларусамі і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

— Што цікава — было ў каго (вучыцца) сустрэча падыходзіла да свайго завяршэння — час быў раззгрываць прызы. Зазвычай выцягнуць шчаслівыя «білеткі» мы даручалі некаму з дзяцей. На гэты раз іх было шмат. Але ж была моладзь, так што знайсці гаспадароў усім звяздоўскім прызам мы папрасілі адну з дзячат. Цягам розыгрышу адбылося знаёмства.

— Пасля школы я мару стаць журналістам, — на роднай мове, лёгняка, прыгожа гаварыла вучаніца 11-га класа СШ №1 Марына Жабік. — Пішу толькі па-беларуску — у мяне такі прынцып. І ўжо трохі друкуюся. Тры публікацыі былі ў звяздоўскай «Чырвонай зменне»... Я вельмі рада, што ў нас ёсць беларускамоўныя газеты, што ў нашай школе працуе фальклорны гурт «Кужалёк», дзе мы можам танцаваць і спяваць песні Ляхавіччыны, што ў мяне цудоўная настаўніца беларускай мовы — Наталля Мікалаеўна Сідар, што з маімі артыкуламі ў «Звяздзе» працуе Алена Дзязюля.

Мы лістваемся, і я вельмі ўдзячна ёй за падтрымку, за тое, што яна не шкадуе свайго часу...

А значыць, растуць (у тым ліку і ў Ляхавічых) нашы новыя кадры. Жыве, мяняецца газета — праці разуму і душы яе супрацоўнікаў і, вядома ж, чытачоў, кожная сустрэча з такімі — і экзамен, і свята...

А найперш — падстава для сур'ёзных высноў.

Валяціна ДОУНАР, Уладзімір ЗДОНАВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Р.С. Трэба, мусіць, сказаць, што сярод гасцінцаў з Ляхавічкі былі не толькі бохан хлеба: спадарыня Пабягайла пачаставала сваімі агуркамі-памідорамі. І тым самым падказала... новую рубрыку ў «Хатнюю знічкапаедыню». Называцца яна будзе «Рэцэпты чытачоў». Ці «...нашых бабуль». А мо неж інакш? Пішыце. І, зразумела ж, вылісвайце сябе беларусамі!

Каб адчуваць сябе беларусамі і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

— Што цікава — было ў каго (вучыцца) сустрэча падыходзіла да свайго завяршэння — час быў раззгрываць прызы. Зазвычай выцягнуць шчаслівыя «білеткі» мы даручалі некаму з дзяцей. На гэты раз іх было шмат. Але ж была моладзь, так што знайсці гаспадароў усім звяздоўскім прызам мы папрасілі адну з дзячат. Цягам розыгрышу адбылося знаёмства.

— Пасля школы я мару стаць журналістам, — на роднай мове, лёгняка, прыгожа гаварыла вучаніца 11-га класа СШ №1 Марына Жабік. — Пішу толькі па-беларуску — у мяне такі прынцып. І ўжо трохі друкуюся. Тры публікацыі былі ў звяздоўскай «Чырвонай зменне»... Я вельмі рада, што ў нас ёсць беларускамоўныя газеты, што ў нашай школе працуе фальклорны гурт «Кужалёк», дзе мы можам танцаваць і спяваць песні Ляхавіччыны, што ў мяне цудоўная настаўніца беларускай мовы — Наталля Мікалаеўна Сідар, што з маімі артыкуламі ў «Звяздзе» працуе Алена Дзязюля.

Мы лістваемся, і я вельмі ўдзячна ёй за падтрымку, за тое, што яна не шкадуе свайго часу...

А значыць, растуць (у тым ліку і ў Ляхавічых) нашы новыя кадры. Жыве, мяняецца газета — праці разуму і душы яе супрацоўнікаў і, вядома ж, чытачоў, кожная сустрэча з такімі — і экзамен, і свята...

А найперш — падстава для сур'ёзных высноў.

Валяціна ДОУНАР, Уладзімір ЗДОНАВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Р.С. Трэба, мусіць, сказаць, што сярод гасцінцаў з Ляхавічкі былі не толькі бохан хлеба: спадарыня Пабягайла пачаставала сваімі агуркамі-памідорамі. І тым самым падказала... новую рубрыку ў «Хатнюю знічкапаедыню». Называцца яна будзе «Рэцэпты чытачоў». Ці «...нашых бабуль». А мо неж інакш? Пішыце. І, зразумела ж, вылісвайце сябе беларусамі!

Каб адчуваць сябе беларусамі і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

— Што цікава — было ў каго (вучыцца) сустрэча падыходзіла да свайго завяршэння — час быў раззгрываць прызы. Зазвычай выцягнуць шчаслівыя «білеткі» мы даручалі некаму з дзяцей. На гэты раз іх было шмат. Але ж была моладзь, так што знайсці гаспадароў усім звяздоўскім прызам мы папрасілі адну з дзячат. Цягам розыгрышу адбылося знаёмства.

— Пасля школы я мару стаць журналістам, — на роднай мове, лёгняка, прыгожа гаварыла вучаніца 11-га класа СШ №1 Марына Жабік. — Пішу толькі па-беларуску — у мяне такі прынцып. І ўжо трохі друкуюся. Тры публікацыі былі ў звяздоўскай «Чырвонай зменне»... Я вельмі рада, што ў нас ёсць беларускамоўныя газеты, што ў нашай школе працуе фальклорны гурт «Кужалёк», дзе мы можам танцаваць і спяваць песні Ляхавіччыны, што ў мяне цудоўная настаўніца беларускай мовы — Наталля Мікалаеўна Сідар, што з маімі артыкуламі ў «Звяздзе» працуе Алена Дзязюля.

Мы лістваемся, і я вельмі ўдзячна ёй за падтрымку, за тое, што яна не шкадуе свайго часу...

А значыць, растуць (у тым ліку і ў Ляхавічых) нашы новыя кадры. Жыве, мяняецца газета — праці разуму і душы яе супрацоўнікаў і, вядома ж, чытачоў, кожная сустрэча з такімі — і экзамен, і свята...

А найперш — падстава для сур'ёзных высноў.

Валяціна ДОУНАР, Уладзімір ЗДОНАВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Р.С. Трэба, мусіць, сказаць, што сярод гасцінцаў з Ляхавічкі былі не толькі бохан хлеба: спадарыня Пабягайла пачаставала сваімі агуркамі-памідорамі. І тым самым падказала... новую рубрыку ў «Хатнюю знічкапаедыню». Называцца яна будзе «Рэцэпты чытачоў». Ці «...нашых бабуль». А мо неж інакш? Пішыце. І, зразумела ж, вылісвайце сябе беларусамі!

Каб адчуваць сябе беларусамі і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

— Што цікава — было ў каго (вучыцца) сустрэча падыходзіла да свайго завяршэння — час быў раззгрываць прызы. Зазвычай выцягнуць шчаслівыя «білеткі» мы даручалі некаму з дзяцей. На гэты раз іх было шмат. Але ж была моладзь, так што знайсці гаспадароў усім звяздоўскім прызам мы папрасілі адну з дзячат. Цягам розыгрышу адбылося знаёмства.

— Пасля школы я мару стаць журналістам, — на роднай мове, лёгняка, прыгожа гаварыла вучаніца 11-га класа СШ №1 Марына Жабік. — Пішу толькі па-беларуску — у мяне такі прынцып. І ўжо трохі друкуюся. Тры публікацыі былі ў звяздоўскай «Чырвонай зменне»... Я вельмі рада, што ў нас ёсць беларускамоўныя газеты, што ў нашай школе працуе фальклорны гурт «Кужалёк», дзе мы можам танцаваць і спяваць песні Ляхавіччыны, што ў мяне цудоўная настаўніца беларускай мовы — Наталля Мікалаеўна Сідар, што з маімі артыкуламі ў «Звяздзе» працуе Алена Дзязюля.

Мы лістваемся, і я вельмі ўдзячна ёй за падтрымку, за тое, што яна не шкадуе свайго часу...

А значыць, растуць (у тым ліку і ў Ляхавічых) нашы новыя кадры. Жыве, мяняецца газета — праці разуму і душы яе супрацоўнікаў і, вядома ж, чытачоў, кожная сустрэча з такімі — і экзамен, і свята...

А найперш — падстава для сур'ёзных высноў.

Валяціна ДОУНАР, Уладзімір ЗДОНАВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Р.С. Трэба, мусіць, сказаць, што сярод гасцінцаў з Ляхавічкі былі не толькі бохан хлеба: спадарыня Пабягайла пачаставала сваімі агуркамі-памідорамі. І тым самым падказала... новую рубрыку ў «Хатнюю знічкапаедыню». Называцца яна будзе «Рэцэпты чытачоў». Ці «...нашых бабуль». А мо неж інакш? Пішыце. І, зразумела ж, вылісвайце сябе беларусамі!

Каб адчуваць сябе беларусамі і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

— Што цікава — было ў каго (вучыцца) сустрэча падыходзіла да свайго завяршэння — час быў раззгрываць прызы. Зазвычай выцягнуць шчаслівыя «білеткі» мы даручалі некаму з дзяцей. На гэты раз іх было шмат. Але ж была моладзь, так што знайсці гаспадароў усім звяздоўскім прызам мы папрасілі адну з дзячат. Цягам розыгрышу адбылося знаёмства.

— Пасля школы я мару стаць журналістам, — на роднай мове, лёгняка, прыгожа гаварыла вучаніца 11-га класа СШ №1 Марына Жабік. — Пішу толькі па-беларуску — у мяне такі прынцып. І ўжо трохі друкуюся. Тры публікацыі былі ў звяздоўскай «Чырвонай зменне»... Я вельмі рада, што ў нас ёсць беларускамоўныя газеты, што ў нашай школе працуе фальклорны гурт «Кужалёк», дзе мы можам танцаваць і спяваць песні Ляхавіччыны, што ў мяне цудоўная настаўніца беларускай мовы — Наталля Мікалаеўна Сідар, што з маімі артыкуламі ў «Звяздзе» працуе Алена Дзязюля.

Мы лістваемся, і я вельмі ўдзячна ёй за падтрымку, за тое, што яна не шкадуе свайго часу...

А значыць, растуць (у тым ліку і ў Ляхавічых) нашы новыя кадры. Жыве, мяняецца газета — праці разуму і душы яе супрацоўнікаў і, вядома ж, чытачоў, кожная сустрэча з такімі — і экзамен, і свята...

А найперш — падстава для сур'ёзных высноў.

Валяціна ДОУНАР, Уладзімір ЗДОНАВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Р.С. Трэба, мусіць, сказаць, што сярод гасцінцаў з Ляхавічкі былі не толькі бохан хлеба: спадарыня Пабягайла пачаставала сваімі агуркамі-памідорамі. І тым самым падказала... новую рубрыку ў «Хатнюю знічкапаедыню». Называцца яна будзе «Рэцэпты чытачоў». Ці «...нашых бабуль». А мо неж інакш? Пішыце. І, зразумела ж, вылісвайце сябе беларусамі!

Каб адчуваць сябе беларусамі і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

— Што цікава — было ў каго (вучыцца) сустрэча падыходзіла да свайго завяршэння — час быў раззгрываць прызы. Зазвычай выцягнуць шчаслівыя «білеткі» мы даручалі некаму з дзяцей. На гэты раз іх было шмат. Але ж была моладзь, так што знайсці гаспадароў усім звяздоўскім прызам мы папрасілі адну з дзячат. Цягам розыгрышу адбылося знаёмства.

— Пасля школы я мару стаць журналістам, — на роднай мове, лёгняка, прыгожа гаварыла вучаніца 11-га класа СШ №1 Марына Жабік. — Пішу толькі па-беларуску — у мяне такі прынцып. І ўжо трохі друкуюся. Тры публікацыі былі ў звяздоўскай «Чырвонай зменне»... Я вельмі рада, што ў нас ёсць беларускамоўныя газеты, што ў нашай школе працуе фальклорны гурт «Кужалёк», дзе мы можам танцаваць і спяваць песні Ляхавіччыны, што ў мяне цудоўная настаўніца беларускай мовы — Наталля Мікалаеўна Сідар, што з маімі артыкуламі ў «Звяздзе» працуе Алена Дзязюля.

Мы лістваемся, і я вельмі ўдзячна ёй за падтрымку, за тое, што яна не шкадуе свайго часу...

А значыць, растуць (у тым ліку і ў Ляхавічых) нашы новыя кадры. Жыве, мяняецца газета — праці разуму і душы яе супрацоўнікаў і, вядома ж, чытачоў, кожная сустрэча з такімі — і экзамен, і свята...

А найперш — падстава для сур'ёзных высноў.

Валяціна ДОУНАР, Уладзімір ЗДОНАВІЧ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Р.С. Трэба, мусіць, сказаць, што сярод гасцінцаў з Ляхавічкі былі не толькі бохан хлеба: спадарыня Пабягайла пачаставала сваімі агуркамі-памідорамі. І тым самым падказала... новую рубрыку ў «Хатнюю знічкапаедыню». Называцца яна будзе «Рэцэпты чытачоў». Ці «...нашых бабуль». А мо неж інакш? Пішыце. І, зразумела ж, вылісвайце сябе беларусамі!

Каб адчуваць сябе беларусамі і нам усім яшчэ трэба вучыцца трымацца свайго».

■ Беларусы і свет

КУРС НА ЗБЛІЖЭННЕ

Адносіны Беларусі і Таджыкістана актывізуюцца

Праз 20 гадоў незалежнасці цікава прасочваць лёс і ўзаемныя стасункі краін, якія некалі былі адной дзяржавай. Пра суседзяў мы, натуральна, заўжды больш дасведчаныя. А сёння забяромся трохі далей — у сонечны Таджыкістан. З размовы з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом гэтай дзяржавы Казідаўлатам КАІМДОДАВЫМ высвятляем, што замінае Таджыкістану на шляху ў Еўразійскі саюз, якую ролю можа адыграць краіна ў выхадзе беларускай прадукцыі на цэнтральна-азазіяцкі рэгіён, калі адбудзецца візіт прэзідэнта Эмамалі Рахмона ў Беларусь.

— Казідаўлат Каімдававіч, апошнім часам слова «інтэграцыя» ўсё часцей гучыць у дачыненні да пост-савецкіх краін. Як глядзіць Таджыкістан на тое, каб самому далучыцца да будучага Еўразійскага саюза?

— Дзяржава ў сучасным свеце не моцць жыць у адзіночку. Мы падтрымліваем інтэграцыйныя працэсы на постсавецкай прасторы. Нейкія аспекты ў нас гарманізаваны так, што хоць сёння далучайся да АЭП. Але ёсць і складанасці — адсутнасць агульнай мяжы, напрыклад. Яна магла б вырашыцца, калі б да інтэграцыйнага ўтварэння далучыцца спачатку хаця б наш сусед Кіргызістан. Аднак ён ужо ўступіў у Сусветную гандлёвую арганізацыю, а мы там пакуль толькі назіральнікі. Узнікнуць свае нюансы. І калі нам давядзецца адмаўляцца ад сваіх прыбыткаў дзеля выканання ўмоў інтэграцыі, нашто нам такі рух? Мы не можам кідацца кудысьці, дзе нас можа чакаць бездзянь, — трэба ўсё ўзважыць. Павінны быць узамежная выгада, агульны інтарэс. Таму мы пакуль вывучаем такую магчымасць і распрацоўваем механізмы для ўступлення.

— А пакуль Беларусь, відаць, становіцца больш прывабыным гандлёвым партнёрам?

— Безумоўна, функцыянаванне АЭП і намер трох дзяржаў стварыць Еўразійскі саюз дае дадатковы імпульс развіццю нашага супрацоўніцтва. За апошні год таварозварот павялічыўся амаль у чатыры разы і склаў больш за 70 млн долараў, з дадатным салда для Беларусі, дарчыні. Пастаўляюцца найперш трактары для сельскай гаспадаркі, вялікагрузная і кар’ерная тэхніка для будаўніцтва гідрэнергетычных аб’ектаў і выкарыстання гарнаруднай прамысловасці. За апошнія два гады ў Таджыкістане з’явілася больш за сотню адзінак будаўнічай і кар’ернай тэхнікі беларускай вытворчасці. Але патэнцыял выкарыстоўваецца не ў поўнай меры, неабходна нарочыцца аб’ёмы паставак. Таджыкістан павінен стаць пляцоўкай для выхаду Беларусі на рынак Цэнтральнай Азіі. Беларуская тэхніка можа вырабляцца сумеснымі сіламі ў Таджыкістане. Яе прасцей вырабляць там, чым гнаць на такую адлегласць. І ўжо гэтай сумеснай прадукцыяй мы маглі б гандляваць з тэрыторыі Таджыкістана на паўднёвых рынках. У актыўнай стадыі перамоў пра зборную вытворчасць трактароў і іншай сельскагаспадарчай тэхнікі, а таксама дарожна-будаўнічай і камунальнай тэхнікі.

— У якіх яшчэ галінах краіны маглі б скааперавацца?

— Натуральна, у аграрным сектары. У Таджыкістане спрыяльныя кліматычныя ўмовы, шмат сонечных дзён, што дазваляе за год атрымаць два — тры ўраджаі. Мы павінны налажыць новую форму кааперацыі. У насенна-ягодстве прапануем такую формулу. Бяром, скажам, кілаграм беларускага насення, у сябе робім з яго тону, пэўную частку зноў пастаўляем у Беларусь. Абедзве краіны ў выйгрышы. Перспектывымі лічыцца таксама развядзенне племянной буйной рагатай жывёлы.

— Ці заглядаецца Таджыкістан на беларускія прадпрыемствы, выстаўленыя на прыватызацыю?

— Так, таджыкскія спецыялісты зацікаўлены ўдзельнічаць у прыватызацыі беларускіх прадпрыемстваў. Як вытворцы баваўны, мы хацелі б акіяннаваць беларускія прадпрыемства па вытворчасці пражы — у прыватнасці, Баранавіцкае бавоўнянае аб’яднанне. Нас цікавіць менавіта вытворчасць канечнага прадукту з нашай сыравіны ў еўрапейскай краіне. Гэта магло б стаць паспяховым праектам.

— Якія таджыкскія прадукты вы хацелі б бачыць у Беларусі, а беларускія — у сваёй краіне?

— Калі мы вырашым пытанні з нашымі авіятарамі, то маглі б наладзіць пастаўкі сюды грузавымі самалётамі свежай садавіны, агародніны і сухафруктаў. Мы славімся сваімі запасамі вады. І мінеральныя, і піўныя воды, я ўпэўнены, прыйшліся б даспадобы беларускім спажыбцам. Таджыкскі мёд здабываецца высока ў адры — гэта надае яму непаўторны смак і водар. Не адны пакаленням правяраны гаючыя ўласцівасці нашых лекавых траў. Нашым спецыялістам у фармацэўтыцы варты сумесна прапрацаваць і... заваліць беларускія і таджыкскія атпэкі такой прадукцыяй! Прапрацоўваюцца магчымасці павелічэння паставак з Таджыкістана ў Беларусь бавоўнянага валакна, воўны, гарбарнай сыравіны, перапрацаванай садавіны і агародніны.

Таджыкскі рынак сёння заваяваны пакістанскай бульбай — непарадак! Павінен быць беларуская! Мы зацікаўлены таксама ў пастаўках мукі, хлеба малака з Беларусі. А калі наладзіць авіяасносіны — то і сметанковага масла, сыроў. Беларускія сыры па смакавых уласцівасцях нічым не супаюць якасным еўрапейскім. Я ўвогуле лічу, што рынак на прасторы СНД павінен быць заплоўнены таварамі вытворчасці гэтых краін. Многія заходнія прадукты, на жаль, не такія натуральныя, як нашы, утрымліваюць больш хіміі. Тамтэйшыя фермеры клопаюцца найперш пра ўраджайнасць і прыбыткі, а наша сельская гаспадарка яшчэ не развучылася вырабляць смачныя прадукты.

— Студэнты беларускіх ВНУ ўсё часцей дзеляць парту з таджыкскімі аднагодкамі...

— Мы і надалей будзем павялічваць колькасць студэнтаў, якія навуваюцца ў Беларусі. Ужо адкрыты факультэт БНТУ ў Таджыкскім тэхнічным універсітэце. Мы арыентаваныя не толькі на падрыхтоўку, але яшчэ і на павышэнне кваліфікацыі нашых спецыялістаў у Беларусі. Рыхтуем таксама пагадненне паміж Акадэміямі навук.

— Як рухаецца праект будаўніцтва Рагунскай ГЭС, у адрас якой гучыць столькі крытыкі? Праясніце, калі ласка, сітуацыю.

— Мы восьмыя ў свеце па запасах водных рэсурсаў. Пры гэтым выкарыстоўваем менш за п’яць адсоткаў. Нам жыццёва неабходна будаваць гідрэлектрастанцыі. Мы гэта не ўчора прадумалі: 40% збудавання было ўзведзена яшчэ да распаду СССР. Калі дабудуем, забеспечым таннай электраэнергіяй не толькі сваю краіну — увесь рэгіён. Да таго ж яна ўзашчаўляючая і экалагічна чыстая. Туркменістан, Узбекістан гэта таксама выгадна: яны будуць менш спальваць газ для вытворчасці і больш яго прадаваць. У нашай энергіі зацікаўлены Пакістан, Арганістан, Індыя — рынак ёсць. Праекціроўшчыкі заяўляюць пра бяспеку плаціны — у прыватнасці, яе сейсмастойлівасць. Суседнія краіны некаяцка, што пры будаўніцтве вадасховішча зніжацца аб’ёмы стоку ў нізоўях Амудар’я і змяняцца рэжымы водаразмеркавання. Такія сцвярджэнні не адпавядаюць рэчаіснасці. У адпаведнасці з праектам, Рагунскае вадасховішча будзе напавуіцца на працягу 13 — 18 гадоў і пройдзе амаль непрыкметна для арашальнага земляробства. Уплыў запавуінення вадасховішча на сток

Амудар’я складзе не больш за 3 — 5 адсоткаў. Само вадасховішча плануецца выкарыстоўваць як у энергетычных, так і ў ірыгацыйных мэтах. Мы прапанавалі суседзям, дачынным да водных крыніц, стварыць сумесны водна-энергетычны кансорцыум. Наша ініцыятыва не была падтрымана. Магчыма, яны асцерагаюцца таго, што мы будзем дыктаваць цэны на ваду. У нас такіх планаў няма. У такой сітуацыі патрэбны толькі добрыя палітычны падыход, дыпламатыя, бо гэта ў інтарэсах усіх. Народы рэгіёна будуць жыць лепш, таму мы павінны ўсе гэтыя бар’еры і непаразуменні зняць. Беларускі Прэзідэнт падчас візіту ў Таджыкістан, дарчыні, выказаў падтрымку ініцыятыве будаўніцтва Рагунскай ГЭС.

— Пасля леташняга візіту беларускага лідара ў Таджыкістан адносіны прыкметна актывізаваліся. Калі плануецца візіт у адказ?

— Так, найбольш адчувальныя зрухі — у прамысловасці, энергетыцы, сельскай гаспадарцы. Візіт таджыкскага прэзідэнта Эмамалі Рахмона ў Беларусь не за гарамі. Дзякуй Богу, у нас няма палітычнага рознагалосся. Нашы краіны падтрымліваюць адна адну на ўсіх міжнародных пляцоўках. Паміж нашымі прэзідэнтамі прыязныя сяброўскія адносіны. Іх аб’ядноўвае тое, што абодва яны — сапраўдныя лідары, выхадцы з народа. Яны занялі свае пазіцыі не праз усплёскі і народныя хваляванні. Гэта тое, што прывязвае іх да народа, зямлі.

— Што б вам, як дыпламату, хацелася дадаць у адносіны краін?

— Самая галоўная задача дыпламата — стварыць добрыя ўмовы для развіцця стасункаў, прыбраць бар’еры, якія замінаюць людзям. Я рад, што паміж нашымі краінамі няма візавага рэжыму, гэта вялікая справа. У нас нават з некаторымі суседзямі ёсць візавае рэжым, а з Беларусцю, якая знаходзіцца ў Еўропе, няма. У той жа час нам трэба пашырыць прававую базу, якая забеспячвала б свабодны рух капіталу, тавараў. Актывізаваць супрацоўніцтва сярэдняга прадпрыемстваў. Яно павінен быць касцюм развіцця грамадства. Мы ўсё яшчэ маем праблемы з лагістыкай. Адсутнасць прамога рэйсу змушае нас дабірацца праз Прыбалтыку. А гэта перашкаджае бізнесу і турпаездкам.

— Чым мы маглі б прывабыць вандрунікаў?

— У Таджыкістан турыста вабяць горы і цудоўны клімат. Трэба арганізаваць паездкі беларускіх дзядзяткі туды. Каб яны не толькі частаваліся таджыкскай садавінай дома, але маглі паехаць і наесціся вітамінаў там. А ў Беларусь гося вабіць магчымасць аздаруінення ў мясцовых санаторыях. Сам люблю прагулявацца па ваколці: месцы тут дзіўныя. Вунь расінае ўжо даўно зарыентаваліся. Некя звярталіся да мяне зямлікі, якія збіраліся ў Беларусь на адпачынак. Тэлефаную галоўнаму ўрачу аднаго з санаторыяў: няма, кажа, месцаў, пасол, — на месцы наперад усё раслісана! Так што Беларусь, можна сказаць, санаторная «мекка».

— Нядаўна была ўтворана беларуска-таджыкская суполка сяброўства і культурных сувязяў. Яна напўна змацуе новыя сувязі.

— Так, гэта адкрывае новыя старонку ў двухбаковых адносінах. Самае галоўнае — гэта ўсё ж стасункі паміж людзьмі. Жыхары Таджыкістана ведаюць Беларусь як краіну, дзе жыцьцё працольней, шчырыя, вельмі прыстойныя, з шырокай душой людзі, якія любяць сваю радзіму, шануюць паміць загінулых вызваліцеляў, клопатліва ставяцца да традыцый, даражаць агульначалавечым каштоўнасцям, працуюць і ствараюць на карысць краіны. Беларусам уласцівыя дабрыня, вытрымка, цярпенне і непахіснасць. Краіну вылучаюць сярод іншых паступальны рух і развіццё пасля распаду СССР. Была ўтрыманая эканоміка, яна застаецца кірэўмай. Не была дапушчана хаатычная прыватызацыя, не была разабазарана дзяржаўная маёмасць у асіх сферах. Адбываецца сістэмная мэтаанкіраваная прыватызацыя дзеля народа. Захаваныя важныя прадпрыемствы, аб’екты. А для рэканструкцыі заўжды трэба менш сродкаў, чым для адбудування нанова. Я ўдзячны лесе за добразычлівасць — у Беларусі працуюцца спакойна і іпільна.

Ала МАЧАЛАВА. Фота аўтара

■ Прэм’ера

НЕВЫНОСНАЯ МАНАТОННАСЦЬ БЫЦЦЯ

Купалаўскі тэатр разважае, ці ёсць жыццё ў балоце?

Дзіця памірала... Яго маці ў распачы імкнулася дастукацца да сямейнікаў, якія ў гэты момант рупіліся толькі пра тое, як зямлю апрацаваць, каб дабро не прапала. «Народзіш яшчэ», — сказаў Яхым... Не дзіва, што Ганна захача вырацца з наканаванасці нетаропака існавання, якое засмоктвае, як балота, цягне ўніз, не дазваляючы надзеі на змены, і нават яе Васіль кажа: «Ето не так просто...» «Палескія хронікі» Івана Мележа вярнуліся ў Купалаўскі тэатр ў XXI стагоддзі разам з развагамі пра «беларускую мару» — сваю зямлю і сваю волю.

Фота ВІТА

Асэнсавач «Людзі на балоце» Івана Мележа ўзяўся Аляксандр Гарцуеў. Падаецца, узяўся не толькі таму, што была нагода ўгадаць пра Мележа ў сувязі з 90-годдзем, якое адзначалася летае. Напэўна прыцягнула сама тэма: людзі і балота. І хоць сам Мележ апісаў падзеі амаль 100-гадовай даўніны, падаецца, што для беларускай гэтая тэма — вечная. І усё яшчэ сучасная. Выршыць, дзе тут першаснае, а дзе другое, для нас усё адно, што адкажа на асноўнае пытанне філасофіі: што першаснае — матэрыя ці свядомасць? Балота — гэта матэрыя ці субстанцыя, якая ў нейкім сэнсе вызначае свядомасць людзей. Людзі тэатрычна могуць паупываць на матэрыю, імкнуцца пазавіцца ад балоты ці вырацца з іх. Але «ето не так просто...»

Няўдзячна гэта справа — пераносіць на тэатральную сцэну эпічны твор. Вядома, што тэатральнымі сродкамі складана перадаць асаблівае атмасферу палескай вёскі, смак беларускага жыцця, які адчуваецца праз словы пісьменніка. І калі перадаць вясковы побыт на сцэне рэальна, то як даць адчуванне рамантыкі сенакосу? Сцэнічнае афармленне Ігара Анісенкі працуе простае, але ўдала даволі на ідэю. Таксама, як і народныя песні ды музычныя афармленне Ігара Фрылі. Але складана пераносіць падобны творы на сцэну яшчэ і таму, што героі Мележа — палешукі — нешматслухуючы людзі. Таму больш за ўсё хваляея менавіта гэта: што з апісаных у раманах падзей здолее адлюстравач пастаноўка?

Рэжысёр узяў за аснову галоўную лінію: каханне Ганны (актрысы Вікторыя Чаўлітка) і Вялянціна Гарцуева (Аляксандр Паўлаў). Праўда, на сцэне яго ператварылася ў сапраўдыя субтэльны троххутнікі: Яхымка (акцёр Павел Харланчук) і Арцём Бародзіч) перавагу манатоннасці існавання і кахання галоўных герояў, дадаўшы спектаклю «драйву», дзе хапае гвалту і мардабою. Але манатоннасць вясковага жыцця нават падчас вяселья адчуваецца. І нават у песнях, якія спяваюць на вяселлі, — туга і безнадзейнасць. «Няжужо ўсё сапраўды так дрэнна?» — так і хочацца спытацца. Але ж насамрэч, калі глядзіш далей, то разумееш: ёсць падстава для аптымізму. Яе стварае Ганна, якая хоча адстаяць сваё права на шчасце. Але мы ўжо разумеем, што «ето не так проста...»

Гэта толькі здаецца, што мы загады ведаем, як павінна ўсё скончыцца: усе ж чыталі кніжку ў школе... Вось гэта і ёсць, можа, адна з галоўных прычын, чаму творы са школьных падручнікаў па літаратуры трэба нагадаваць

людзям цягам жыцця. Бо бывае так, што да вельмі важных кніжак мы ў дзяцінстве яшчэ не даспелі, таму не можам адэкватна іх успрымаць. А потым наўрад ці будзем звяртацца зноў: праходзілі ж па літаратуры. Але нават для тых, хто беларускую літаратуру ведае на «выдатна», бываюць адкрыццямі ў будучым бы вядомых творах, якія звязаны з іх сучасным успрыманням. Адкрыцьцём наоў «Людзі на балоце» — гэта ўсё адно што паглядзець у лютэтка. Лютэтка, у якім адбываецца беларускае жыццё і самі беларусы. Што тады, што цяпер.

Так, у тэатры ўсё больш схематычна: сустрача, расстанне, вяселле, смерць дзіцяці, сустрача, расстанне, сыход... Нібыта проста сцэны з жыцця. Перад намі за два акты праходзяць падзеі эпопеі Мележа, але ўсё адно падчас прагляду спектакля складаецца ўражанне, што час рухаецца павольна. Амаль стаіць на месцы. Нібыта ты сапраўды знаходзішся ў балоце — дзея прасякнута нейкай замаруджанасцю. Можа, таму, што гэта беларускі час?.. Падзеі ў спектаклі нібыта мяняюцца, але няма рэальнага адчування змен, няма імклівасці руху, хоць нешта і адбываецца. Такое адчуванне, што балотная атмасфера зацягвае нават артыстаў, якія на сцэне. Можа, у гэтым і ёсць спроба перадаць сама сутнасць «Людзей на балоце», дзеля якой, уласна кажучы, і варты было рабіць гэтую пастаноўку.

Нават праз сцэны з жыцця галоўных герояў гучыць галоўная тэма для Мележа: якой мейрай можна вымераць чалавечае шчасце? «Колькасцю дарабыту», — адказаў б сучасныя беларусы. «Колькасцю аршынаў зямлі», — упэўнены героі Мележа. Аднак я, у прыныце, розніцы не бачу. Таму што для жыхароў балоцкіх месцаў была каштоўнай навунасць трываць глебы пад нагамі. А калі навокал мала зямлі, якую можна апрацоўваць і з якой кармацца, то нават паўршана ператварваюцца ў вялікае багацце. Дадатковыя паўршана зямлі — мара галоты. Уся зямля — мара заможнасці. Адны хочучы адхапіць сабе зямелькі, Другія — захавач і памножыць. Ёсць яшчэ трэцяя — носьбіты ідэй перамяні і перадрэду зямлі — прыйшоўшыя ў рэвалюцыю былія вясцоўкі. Для іх, адарваных ад асродку, зямля — не галоўная каштоўнасць. Яна здольная уплываць на жыццё людзей, дае магчымасць імі маніпуляваць, падзяляць і ва-

ладарыць. Але гледзячы менавіта на іх, думаеш пра тое, што лепш быць вольным. Вольным ад думак пра зямлю як каштоўнасць, якая дае ўладу над іншымі (Міканор), вольным ад зямлі як багацця, якое ператварае чалавеча ў механізм для атрымання багацця (Яхым), вольным ад думак пра зямлю як каштоўнасць матэрыяльнасці, за якой губляецца каштоўнасць рэальна — сам чалавек (Васіль). За ёй губляецца насельніц гэтай зямлі, які хоча мець трываць глебы пад нагамі. Але не ў выглядзе зямлі, а ў выглядзе самапавагі і самасцвярджэння, шырыцы і сумленнасці, а таксама духоўнай цэльнасці, якую шукае Ганна. Але там, на балоце, яна яе не знаходзіць. І не можа знайсці. Таму што балота — гэта такая субстанцыя, у якой амаль няма руху, дзе ад надта вялікай вільгасці цяжка дыхаецца. З гэтай субстанцыі цяжка вырацца — яна моцна трымае, засмоктвае так, што становішся яе часткай. Але можна паспрабаваць, як гэта зрабіла Ганна ў фінале. Куды яна пойдзе і што з ёю будзе далей — можна гадаць. Але, напэўна, там, дзе пануе гвалт і здрада, ёй не будзе ўтульна жыць. Альбо яна паедзе адсюль, альбо будзе імкнуча ўласнымі намаганнямі мяняць умуленне людзей пра каштоўнасці, з якіх галоўная — іх жыццё.

«Балота» Мележа — гэта мадэль грамадства. І не толькі таго, што было ў 20-я гады, пра якое гаворыцца ў «Палескай хроніцы». Бо нам, нашчадкам тых людзей, у спадчыну дасталіся іх недадзельныя думкі, іх недаробленыя справы, іх рысы і жаданні. Мы можам сябе пераконаваць: рэчаіснасць іншая, варыянт у шчасця большы. Як і сімвалаў дарабыту большы. Але субстанцыя адносін беларуса да дарабыту не змянілася. Мы ўсё гэтак жа трымаемся за трываласць. Мы ўсё гэтак жа баімся страціць тое малое, што маем. Мы тым самым «людзі на балоце», пра якіх можна працягваць пісаць эпопею, якую Мележ толькі пачаў, хоць ён і сам думаў пра стварэнне працягу. Мележ апісаў насамрэч не толькі беларусаў, але і Беларусі, паставіўшы пытанне: дзеля чак гэтым людзям іх зямля? І што з ёю рабіць? Паколькі адказы на ўсе яго пытанні дасюль не знойдзены, то працяг яго эпопеі мы ствараем у рэальнасці. І падаецца, што «ето не так проста...»

Ларыса ЦІМОШЫК

КАЛІ ЛЁД РОБІЦА АСАБЛІВА НЕБЯСПЕЧНЫМ

Многія сёння ў чаканні рыбалкі на апошнім лёдзе. На жаль, яна сапраўды можа стаць апошняй: з 2007 года пры падлёднай лоўлі, пераходжа вадэмаў па лёдзе і гульня на ім загінула 123 чалавекі, з іх 15 дзяцей. Пачатак гэтага года таксама не абходзіўся без ахвяр: пры тых жа абставінах загінулі яшчэ 8 чалавек.

Міністэрства па надзвычайных сітуацыях нагадвае: з павелічэннем дзённых і начных тэмператур змяняецца таўшычына лёду, адбываецца змяненне яго структуры. Самым тонкім ён бывае ў месцах скідвання прамысловых і сцёкавых вод, упадзенні ў раку ручаёў, у зарасніках трыснягу і чароту, уздоўж берагавой лініі. Пры руху

па лёдзе трэба быць асцярожным, уважліва сачыць за паверхняй, абходзіць небяспечныя і падарожныя месцы. Не рэкамендуецца выходзіць на лёд у завіруху і цёмыя час сутак: калі чалавек праваліцца, зусім мала шанцаў, што нехта гэта ўбачыць ці пачуе.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ДЫРЭКТАР ПАДМАНУЎ ЗАКАЗЧЫКАЎ

53-гадовы дырэктар палачкага вытворчай фірмы браў у грамадзкі грошы на выбар бетонных агароджаў, але загадаў не выконваць.

Як высветлілі супрацоўнікі аддзела па барабачы з эканамічнымі злачынствамі Палачкага гарадскога аддзела ўнутраных спраў, такім чынам прадпрымальнік дзейнічаў, пачынаючы з леташняга жніўня да сакавіка гэтага года.

Усяго падмануў сем зямлякоў — жыхароў Палачкі і Наваполацка, ад якіх атрымаў больш за 37 мільянаў рублёў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Извещение о проведении 20 апреля 2012 года открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Гродноопторг»

Предмет торгов (наименование, характеристики и начальная цена предмета торгов с учетом НДС)	- здание административно-бытового корпуса с ремонтно-механической мастерской общей площадью 1736,1 кв.м;
	- склад № 2 общей площадью 749,1 кв.м;
Сведения о земельном участке	- мастерская, склад № 3 общей площадью 1383 кв.м;
	- автосервисная общая площадью 235,4 кв.м;
	- здание контрольно-пропускного пункта общей площадью 8,3 кв.м;
	- открытая эстакада площадью 6 930 кв.м;
	- здание конторы открытого склада общей площадью 38 кв.м;
	- весы автомобильные 5042РС-30ДЦ24Ас М1;
	- котел отопительный KADAM;
	- кран мостовой электрический общего назначения — подъем и перемещение грузов, основной подъем 16 тонн;
	- кран мостовой электрический общего назначения — подъем и перемещение грузов, основной подъем 20 тонн;
	- кран мостовой электрический общего назначения — подъем и перемещение грузов, основной подъем 20 тонн;
- кран-балка грузоподъемностью 3,2 тонны;	
- кран-балка грузоподъемностью 3,2 тонны;	
- кран-балка грузоподъемностью 5,0 тонны;	
- кран-балка грузоподъемностью 3,0 тонны;	
- электротальфер грузоподъемностью 3,2 тонны;	
- электротальфер грузоподъемностью 3,2 тонны;	
- подъездная железная дорога протяженностью 2 539,2 м;	
- внеплощадочные телефонные сети протяженностью 1 460 м;	
- внеплощадочная линия электропередачи 10кВ протяженностью 1 453,7 м;	
- внутриплощадочный водопровод протяженностью 1 049 м;	
- внутриплощадочная канализация хозяйственная протяженностью 698,4 м;	
- внутриплощадочная канализация ливневая протяженностью 1 464,7 м;	
- внутриплощадочная линия электропередачи 0,4 кВ протяженностью 3 547,0 м;	
- благоустройство и озеленение (в т. ч.: зеленые насаждения, газон обыкновенный площадью 41 484 кв.м, дорожка с бордюром, проезжая часть с бордюром, ограждение, ворота распашные 5 штук; площадка бетонная площадью 1 680 кв.м).	
Начальная цена — 8 821 568 435 белорусских рублей.	
Сведения о местонахождении продаваемого имущества	Имущество, входящее в состав предмета торгов, расположено на земельном участке с кадастровым номером 423685400024000001, назначение — обслуживание производственной территории
Сведения о продавце	Гродненская область, Лидский район, Третьяковский с/с, в р-не дер. Долина (территория СЭЗ «Гродноинвест», 0,7 км от Лидской окружной городской дороги)
Сведения об организаторе аукциона	ОАО «Гродноопторг», 230001, г. Гродно, ст. Лососно, телефоны: (0152) 55 39 12, (044) 566 00 54, (044) 566 00 45
Сумма задатка	Управляющий по делу о банкротстве ОАО «Гродноопторг» ЧП «Корпорация Антикризисного Управления» телефоны: (0152) 55 39 12, (044) 566 00 54, (044) 566 00 45

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ	
Наименование (описание) имущества и его стоимость	Оборудование (вакуумная пропитка, станок для хонингования, станок токарно-шлифовальный ТШ-2, литейные формы, приспособление для формовки лобовых частей, стабилизатор напряжения СТС2М, блок испытания вилков К-540, печь электропромышленная СНОС-8.12.16/2-5.1, пресс пневматический ПЦББ 16001, сварочный трансформатор ВДУ-506, сварочный преобразователь, литейные формы, верстаки металлургические) общей стоимостью 33 640 000 белорусских рублей. Более подробную информацию можно получить на сайте ВХС http://court.vitebsk.net/vitebsk/
Собственник (владелец) имущества	ООО «Завод электродвигателей «Элпаст»
Местонахождение (адрес) имущества	Восточный Тркт, д. 2, г. Новолукомль, Чашинский район
Информация об обременениях	

Открытое акционерное общество «АБРАЗИВХИМСБЫТ»

220123, г. Минск, ул. Кропоткина, 110-101
Единица измерения: млн руб.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01.01.2012 г.

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства			
первоначальная стоимость	101	166	418
амортизация	102	64	246
остаточная стоимость	110	102	172
Нематериальные активы			
первоначальная стоимость	111	-	1
остаточная стоимость	120	-	1
ИТОГО по разделу I	190	102	173
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты			
по приобретенным товарам, работам, услугам	210	1 509	3 549
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	80	9
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	157	82
Денежные средства	260	49	798
Финансовые вложения	270	-	10
ИТОГО по разделу II	290	1 795	4 448
БАЛАНС (190+290)	300	1 897	4 621
ПАССИВ			
Капитал и резервы			
Уставный фонд	410	21	21
Резервный фонд	420	1	1
в том числе: резервы фондов, образованные в соответствии с законодательством	421	1	1
Добавочный фонд	430	79	213
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440	-	1 093
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	133	33
ИТОГО по разделу III	490	234	1 361
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Кредиторская задолженность			
в том числе:	620	1 304	3 260
перед поставщиками и подрядчиками	621	979	2 401
перед покупателями и заказчиками	622	163	47
по расчетам с персоналом по оплате труда	623	-	22
по прочим расчетам с персоналом	624	2	3
по налогам и сборам	625	129	763
по социальному страхованию и обеспечению	626	-	9
по лицевым платежам	627	31	11
перед прочими кредиторами	628	-	1
ИТОГО по разделу IV	690	1 663	3 260
БАЛАНС (490+690)	700	1 897	4 621

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ

Наименование показателей	Код строки	За отчетный период	За аналогичный период прошлого года
1	2	3	4
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ			
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг			
Налоги и сборы, включаемые в выручку от реализации товаров, продукции, работ, услуг	010	19 603	8 134
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку) (010 - 011)	011	3 099	1 321
Выручка от реализации товаров, продукции, работ, услуг (за вычетом налогов и сборов, включаемых в выручку) (010 - 011)	020	16 504	6 813
Валовая прибыль (020 - 021 - 030)	030	10 878	6 027
Расходы на реализацию	040	5 626	786
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от реализации товаров, продукции, работ, услуг (020-030-040-060)	070	3 276	198
II. ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Операционные доходы			
Операционные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых в операционные доходы) (080 - 081)	080	496	74
Операционные расходы	090	496	74
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от операционных доходов и расходов (080 - 100)	120	102	-3
III. ВНЕРЕАЛИЗАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ И РАСХОДЫ			
Внеоперационные доходы			
Внеоперационные доходы (за вычетом налогов и сборов, включаемых во внеоперационные доходы) (130 - 131)	130	83	16
Внеоперационные расходы	140	83	16
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) от внеоперационных доходов и расходов (140 - 150)	160	1 863	-9
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (с 070 ± 120 ± 160)			
ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) до налогообложения (с 200 ± 210 - 220)	200	1 515	186
Налог на прибыль	240	1 515	186
Налог на прибыль	250	347	27
Прочие налоги, сборы и прибыли	260	-	3
Прочие расходы и платежи из прибыли	270	75	65
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК) (200 - 250 - 260 - 270)	300	1 093	91

Минский районный исполнительный комитет 19 апреля 2012 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка	Целевое назначение	Инженерная инфраструктура *	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена земельного участка (рублей)	Задаток (рублей)
1	Горанский с/с, д. Жуки	623681305101000048	0,1609 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	1 584 148	20 000 000	4 000 000
2	Горанский с/с, д. Жуки	623681305101000041	0,1827 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	1 753 528	22 000 000	4 400 000
3	Горанский с/с, д. Жуки	623681305101000042	0,1667 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	1 629 212	20 000 000	4 000 000
4	Горанский с/с, д. Жуки	623681305101000043	0,1809 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	1 739 542	22 000 000	4 400 000
5	Горанский с/с, д. Казельщина	623681308101000052	0,1100 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	1 143 929	14 000 000	2 800 000
6	Крупичий с/с, д. Вишневка, участок № 2	623683902101000106	0,1531 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	84 000	57 000 000	11 400 000
7	Крупичий с/с, д. Дубинки	623683903101000051	0,1613 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество	660 566	30 000 000	6 000 000
8	Крупичий с/с, д. Каралино, участок № 3	623683905601000120	0,1513 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	84 000	39 000 000	7 800 000
9	Крупичий с/с, д. Пятевщина	623683908101000361	0,2380 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	1 206 702	73 000 000	14 600 000
10	Лошанский с/с, д. Горошки	623684002601000047	0,1370 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	84 000	23 000 000	4 600 000
11	Лошанский с/с, аг. Лошаны	623684005601000268	0,1287 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ, водопровод, канализация	84 000	56 000 000	11 200 000
12	Лошанский с/с, д. Слобода	623684011601000070	0,1455 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, водопровод	84 000	30 000 000	6 000 000
13	Папернянский с/с, д. Касынь, участок № 128	623685504101000287	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 130 982	30 000 000	6 000 000
14	Папернянский с/с, д. Касынь, участок № 129	623685504101000289	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 130 982	30 000 000	6 000 000
15	Папернянский с/с, д. Касынь, участок № 130	623685504101000288	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 130 982	30 000 000	6 000 000
16	Папернянский с/с, д. Лапоровичи, участок № 11	623685505101000374	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 447 526	159 000 000	31 800 000
17	Папернянский с/с, д. Лапоровичи, участок № 19	623685505101000375	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 191 743	159 000 000	31 800 000
18	Самохваловичский с/с, д. Слобода, массив № 1, участок № 55	623686304601000515	0,1758 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	1 600 000	40 000 000	8 000 000
19	Самохваловичский с/с, д. Слобода, массив № 1, участок № 56	623686304601000399	0,1395 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	1 600 000	35 000 000	7 000 000
20	Хатежинский с/с, д. Старое Село, участок № 150	623687507101000512	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	-	2 532 250	50 000 000	10 000 000
21	Хатежинский с/с, аг. Хатежино, ул. Полева, участок № 11	623687508101001247	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	2 532 250	50 000 000	10 000 000
22	Хатежинский с/с, аг. Хатежино, ул. Полева, участок № 12	623687508101001248	0,1500 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	электричество, газ	2 532 250	50 000 000	10 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: **19.04.2012 г. в 9.45**. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: **13.04.2012 г. в 17.00**. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лоты 1–5 перечисляется на расчетный счет № 3641900000150 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052424, код платежа – 04901.

На Лоты 6–9 перечисляется на расчетный счет № 3641900000091 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052399, код платежа – 04901.

На Лоты 10–12 перечисляется на расчетный счет № 3641900000046 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600228670, код платежа – 04901.

На Лоты 13–17 перечисляется на расчетный счет № 3641621120061 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052411, код платежа – 04901.

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8. Дата проведения: **19.04.2012 г. в 9.45**. Заявления на участие и необходимые документы принимаются с 8.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Ольшевского, д. 8, к. 416. Окончание приема заявлений и документов: **13.04.2012 г. в 17.00**. Контактный телефон: 204 11 62.

Задаток за участие в аукционе на Лоты 1–5 перечисляется на расчетный счет № 3641900000150 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052424, код платежа – 04901.

На Лоты 6–9 перечисляется на расчетный счет № 3641900000091 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052399, код платежа – 04901.

На Лоты 10–12 перечисляется на расчетный счет № 3641900000046 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600228670, код платежа – 04901.

На Лоты 13–17 перечисляется на расчетный счет № 3641621120061 ГУ МФ РБ по Минской области, филиал № 614 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, ул. Червякова, 2, код 520, УНП 600052411, код платежа – 04901.

2. Документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет с отметкой банка.

3. Гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариально удостоверенного заверения (срокорокия паспорта);

3.1 представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность.

Все желающие могут ознакомиться с документацией и земельными участками в соответствующем сельсопколке.

Аукцион признается несостоявшимся в случаях, если: ни один из участников аукциона в соответствии с решением комиссии не был признан победителем; заявление об участии в аукционе подано менее чем двумя участниками аукциона (в этом случае земельный участок предоставляется в частную собственность единственному участнику несостоявшегося аукциона, при его согласии, с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов).

Внесение платы за предмет аукциона и возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, осуществляются в установленном порядке победителем аукциона в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.

Местный исполнительный комитет не позднее 2 рабочих дней после внесения победителем аукциона платы за предмет аукциона, возмещения затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения и выполнения условий, предусмотренных в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, выдает ему выписку из названного решения, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона.

* В разделе «Инженерная инфраструктура» указаны коммуникации, к которым возможно подключение в указанном населенном пункте.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ, НАХОДЯЩИХСЯ В РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ, И ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА ДЛЯ ОБСЛУЖИВАНИЯ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Аукцион состоится **26 апреля 2012 г. в 11.10** по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 106. Организатор аукциона: фонд «Могилевоблимушество», г. Могилев, ул. Первомайская, 62, тел. 8(0222)229022, 311185, 223375. Продавцы недвижимого имущества: по лотам №№1, 2 и 3 – РУП «Могилевское отделение Белорусской железной дороги», тел. 8(0222)392665; по лотам №№ 4 и 5 – РУП «Белтелком», тел. 8(0222)292133; по лоту № 6 – Могилевское РУП «Фармация», тел. 8(0222)220837.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и земельного участка в частную собственность или права заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 15.00 в фонде «Могилевоблимушество» по

№ лота	Сведения о предметах аукциона		Информация о земельных участках				Размер задатка, тыс. руб.
	Наименование и краткая характеристика	Место нахождения	Начальная цена недвижимого имущества, тыс. руб.	Площадь, га	Срок аренды, лет	Начальная цена права заключения договора аренды земельного участка, тыс. руб.	
1	Здание товарной конторы с двумя тамбурами одноэтажное, кирпичное, 1 115,3 кв.м	Могилевская обл., г. Костюковичи, ул. Кулешова, д. 13Б	33 400,858	0,0450	50	2 925,888	7 000,0
2	Здание красного уголка одноэтажное, кирпичное, 148,09 кв.м	Могилевская обл., г. Климовичи, ул. Железнодорожная, 16	36 433,889	0,0219	15	2 223,638	7 500,0
3	Здание нежилое с тамбуром и тремя крыльцами, одноэтажное, кирпичное, 275,5 кв.м	Могилевская обл., Быховский р-н, Боркшолобовский с/с, о.п. Боркшолобово, 1	75 510,591	0,1593	40	13 020	15 000,0
4	Склад одноэтажный, шлакоблочный 28 кв.м; гараж одноэтажный, блочный 62 кв.м	Могилевская обл., Осиповичский р-н, р.п. Елизавов, ул. Кирова, д. 36	19 186,892	0,0692	10	2 576,566	4 000,0
5	Здания: административно-хозяйственное, складов, склада, уборной, котельной, склада для топлива, сарая	Могилевская обл., г. Кричев, ул. Советская, д. 115а	184 544,091	1,0134	45	49 475,020	234 019,111
6	Краткая характеристика имущества, входящего в состав лота: здание административно-хозяйственное одноэтажное, кирпичное, 144,2 кв.м с площадкой бетонной 5 кв.м; здание складов одноэтажное, стены – кирпичные, бревенчатые, обожженные кирпичом, 228,0 кв.м; здание склада одноэтажное, кирпичное, 72,0 кв.м; здание котельной одноэтажное, кирпичное, 30,2 кв.м; здание склада для топлива одноэтажное, кирпичное, 41,3 кв.м; здание дощатой уборной 2 кв.м; здание сарая одноэтажное, бревенчатое, 26,2 кв.м с двумя бетонными площадками по 1 кв.м	Могилевская обл., Могилевский р-н, Семукавичский с/с, дер. Семукавичи	19 852,055	0,0574	19	138,650	19 990,705

Начальная цена недвижимого имущества, входящего в состав: лота № 5, понижена на 20 процентов, лоты №№ 1 – 4, 6 – на 50 процентов.

Часть недвижимого имущества площадью 32,52 кв.м, входящего в состав лота № 2, обременена арендой по 31 июня 2012 г.

Условие для победителей аукциона в отношении земельных участков, право заключения договора аренды которых входит в состав лотов №№ 3 и 4 – в случае изменения целевого назначения объектов недвижимого имущества получить в установленном порядке разрешение соответствующего райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработать строительный проект на строительство (реконструкцию) объекта в срок, не превышающий двух лет.

Условие для победителя аукциона в отношении земельного участка, право заключения договора аренды которого входит в состав лота № 5 – получение в установленном порядке разрешения Кричевского райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта в случае изменения целевого назначения земельного участка; осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

Задаток перечисляется до момента подачи заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к нему документами на расчетный счет фонда «Могилевоблимушество» № 3642900001315 в филиале № 700 – Могилевское областное управление ОАО «СБ Беларусбанк», код 536, УНП 700052050.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в фонд «Могилевоблимушество» подается заявление на участие в аукционе с приложением следующих документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка; юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копию документа, подтверждающего государ-

ственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариально удостоверенного заверения;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка; копию документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, без нотариально удостоверенного заверения;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка; копию документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, без нотариально удостоверенного заверения;

документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении, с отметкой банка; копию документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, без нотариально удостоверенного заверения;

чившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Допускается участие в аукционе на стороне покупателя консолидированных участников – двух и более субъектов малого предпринимательства – индивидуальных предпринимателей и (или) микроорганизаций (далее – консолидированные участники).

Консолидированными участниками для участия в аукционе с соответствующим заявлением прилагаются следующие документы: оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе; документ, подтвержда

Пасля паўфіналу паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць...

ЧАРГОВАЯ ПЕРАМОГА, ЧАРГОВЫ МІЛЬЁН ДОЛАРАЎ

Вікторыя Азаранка выйграла турнір у Індзіян-Уэлсе

Чарговы турнір, чацвёрты ў гэтым сезоне, выйграла Вікторыя Азаранка. І замацавала свой статус першай ракеткі ў рэйтынгі, а банкаўскі рахунок папоўніла на мільён долараў.

Турнір у Індзіян-Уэлсе стаў другім, дзе ў фінале сышліся беларуска Азаранка і расійка Шарпава. Нагадаем, што ў фінале Адкрытага чэмпіянату Аўстраліі Вікторыя з лёгкасцю расправілася з Марыяй 6:3, 6:0. Цяперашні фінал не надта адрозніваўся ад папярэдняга сутрэчы. Азаранка зрабіла брык ужо ў стартавым гейме, затым у

сёмым узятая сэт — 6:2. У другой партыі Вікторыя працявала браць гейм за геймам і павяла 3:0, а затым і 4:1. Тут Шарпава стала гуляць больш разняволена, адставанне скарацілася — 4:3. Але Вікторыя здолела ў крытычны момант узяць сваю падачу — 5:3 і ўсё вярнуць на месцы. Яна выйграла сэт 6:3, а разам з ім і матч. Нагадаем, што турнір у Індзіян-Уэлсе з-за значнага прызаваго фонду збірае ўсіх наймацнейшых тэнісістак свету. На шляху да фіналу Вікторыя перамагла Мону Бартэл (Германія) (6:4, 6:7, 7:6), Святлану Кузнякову (Расія) (6:1, 6:2), Юлію Гергес (Германія) (6:3, 6:1), Агнешку Радваньскую (Польшча) (6:0, 6:2), Ангеліку Кербер (Германія) (6:4, 6:3).

Гэта 23-я перамога запар Азаранкі. За апошнія 15 гадоў нікому не удаваўся больш уражальны старт сезона. Яна выйграла ўсе чатыры турніры, у якіх удзельнічала. На чарзе — пяты. Ён стартуе ўжо 20 сакавіка ў Маміі.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка павіншаваў члена нацыянальнай каманды Беларусі ў тэнісе Вікторыю Азаранка з перамогай на турніры ў Індзіян-Уэлсе, паведамілі ў прэс-службе Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

«Ты выйграла прыгожа, пацвердзішы свой высокі прафесійны ўзровень. Дзякуй за радасныя імгненні, што ты дорыш усім аматарам тэніса», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Алена КРАВЕЦ.

Аліна ТАЛАЙ, бронзавы прызёр чэмпіянату свету-2012 у бегу з бар'ерамі:

«У КАНЦЫ СЕЗОНА Я НЕ НАВІДЖУ БАР'ЕРЫ»

Аліна, як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле?

— Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам?

— Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

Гэта твой першы дарослы медаль?

— Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

НА мінулым тыдні ў Стамбуле завяршыўся чэмпіянат свету па лёгкай атлетыцы ў памяшканнях. Адтуль наша зборная вярнулася з двума медалямі: серабро на рахунку вопытнага штурхальніка ядра Надзеі Астапчук, а вось бронзу ў бегу на 60 м з бар'ерамі беларускай камандзе прынесла 22-гадовая Аліна Талай. Яна праводзіць свой першы сезон у дарослым спорце і адразу ўварвалася ў яго эліту. Мы сустрэліся са спартсменкай і высветлілі, чаму яна абрала такі «ўскладнены» від бегу, як стала прапаршчыкам, навошта працавала ў ЖЭСе і чаго ёй каштаваў першы дарослы медаль.

— Раскажы, чаму выбрала лёгкую атлетыку? — Я нарадзілася ў Оршы. І там, напэўна, адна з лепшых у Віцебскай вобласці секцыя лёгкай атлетыкі. Спачатку ўдзельнічала ў спарборніцтвах ад сваёй школы, дзе мяне заўважыў мой першы трэнер Аляксандр Гудзін. У сёмым класе ўпершыню прыйшла ў секцыю. Спачатку займалася рознымі відамі — бег, скачкі — трэнер вызначыў, на што я больш здатная...

— Крыху бегу, крыху штурханню... — Не, па габарытах я не надта падыходзіла для штурханню. З ядром у мяне заўсёды былі праблемы. Мы праправалялі бар'еры і вырашылі на іх спыніцца.

— Падабалася? — Бар'еры не падабаліся. Мне скажкі падабаліся. Але ў мяне пачаліся праблемы са спінай, прыйшлось абраць бег. Бар'еры не люблю дагэтуль, у канцы сезона глядзець на іх не магу! А потым адпачну — і зноў сумую.

— Наколькі я ведаю, у тваім жыцці бегу не толькі спорт, табе давялося і прапрацаваць... — Так. Таксама спартсмен, спрытар. Ён з Наваполацка, мы даўно ведалі адзін аднаго, а блэйж пазнаёмлілі толькі пазамінулым летам. Разам ляцелі ў самалёце з Кубка Еўропы. Я села не на сваё месца. І мы разгаварыліся. Пасля высветлілася, што Юра таксама сёў не на сваё месца. Відзец, гэта лёс. (Усмешкаецца.)

— Чым здзіўіў Стамбул, адкуль на- даўна вярнулася? — На гэты раз я бачыла толькі стадыён і гатэль. Але я дагэтуль двойчы была ў Стамбуле — горад вельмі вялікі і шумны. З усіх гарадоў свету, дзе я павывала, больш за ўсё мяне уразіла Барселона. У 2010 годзе я ўдзельніча- ла там у летнім чэмпіянаце Еўропы. На мой погляд, для адпачынку гэта выдатнае месца: прыгожая архітэктура, ад- паведная атмосфера, добразычлівы і разняволены людзі, якія усміхаюцца, прыгожы пляжы...

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

— Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам? — Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

— Гэта твой першы дарослы медаль? — Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

— Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам? — Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

Гэта твой першы дарослы медаль?

— Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

Алер КАЧАН, міністр спорту і турызму Рэспублікі Беларусь.

АДВАРОТНЫ АДЛІК

«Сёння мы ўшчыльную падышлі да актыўнай фазы вырашэння арганізацыйных пытанняў па забеспячэнні ўдзелу алімпійскай дэлегацыі ў Гульніях 30-й Алімпіяды.

Гэта пытанні ўзаемадзеяння з аргкамітэтам Гульніў па ўсім комплексе працэдур рэгламенту, матэрыяльна-тэхнічнага і медыцынскага забеспячэння дэлегацыі, пытанні транспарціроўкі камандаў, дастаўкі грузаў са спартыўным інвентаром, абсталяваннем і маёмасцю (у тым ліку і таго, што накіроўваецца асобна ад дэлегацыі), і шэраг іншых момантаў, якія патрабуюць асаблівай увагі і дакладнасці выканання.

Для каардынацыі гэтых пытанняў у відах спорту па прапановах федэрацый сфарміраваны і зацверджаны спіс адказных асоб з ліку дзяржаўных, галоўных і старшых трэнераў нацыянальных камандаў, адказных работнікаў федэрацый».

Анатоль БАДУЕЎ, галоўны трэнер нацыянальнай зборнай па лёгкай атлетыцы:

«КІРАЎНІЦТВА ЎКРАЊНСКАЙ ДЭЛЕГАЦЫІ НАВАТ НЕ ПРЫНЕСЛА НАМ ПРАБАЧЭННІ»

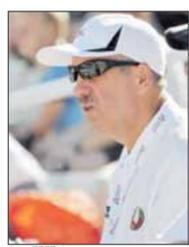
Пракаментавачь вынікі зі- мовага чэмпіянату свету, які адбыўся ў Стамбуле, мы папрасілі галоўнага трэнера нацыянальнай зборнай Анатоль Бадую.

— Анатоль Іванавіч, вы за- давалены вынікамі турніру? Наша зборная ў ачковым за- ліку заняла шостае месца... — Адкажу, як прынята на нашых сходах, дзе ёсць дзве адзнакі — здавальняючая і не- здавальняючая: — вынік зда- вальняючы.

— Выступленне Аліны Талай стала для вас нечаканасцю? — Усе вынікі былі запланаванымі. Мы пра- цюем у галіне спорту, а не ў свеце фантазій.

— Як ацаніце серабро Надзеі Астап- чук? — Яна выступіла, як звычайна — стабіль- на, магутна. Яе імкненне да п'едэстала не можа не радаваць.

— Што скажаце пра шостае месца ся- рэбранга прызёра Пекіна Андрэя Краў- чанкі? — Ён захварэў, адсюль і вынік такі.

Анатоль БАДУЕЎ.

— А што стала самым не- прыемным сюрпрызам тур- ніру? — Нават не падзенне Ганны Ташпулатавай у эстафетнай ка- мандзе 4x400 па віне ўкраінскай спартсменкі, а тое, што прадстаў- нікі ўкраінскай дэлегацыі не па- прасілі прабачэння. Пакуль Ган- на паднялася, была згублена не адна секунда, у выніку дзятчаты занялі толькі пятае месца... Я добра ведаю больш кіраўніцтва ўкра- інскай зборнай і ўпэўнены, што яно б прынесла нам прабачэнні. Цяперашнія кіраўнікі не знайшлі ў сабе сіл на гэта.

— Усё ж перад Лонданам вы ад нацы- янальнай каманды чакалі большага? — Два медалі і сем атлетаў у фінале — вы- нік надзежны. Асабліва калі ўлічыць, што па- ехалі ў Стамбул не наймацнейшым складам. Не прыгадва чэмпіянату свету, дзе ў нас, дарэчы, было б столькі фіналістаў. Так што план на турнір выканалі на ўзроўні, неабход- ным да Алімпійскіх гульніў. Але, як у любой справе, былі і некаторыя пралікі. Час да Лон- дана яшчэ ёсць, будзем іх выпраўляць.

Алена АУЧЫННІКАВА.

— Я скончыла школу і вырашыла па- ступаць у педагагічны ўніверсітэт. Набрала 380 балаў. Але каб прайсці на бюджэт, не хапіла паўбала. Каб пайсці на платнае ні ў мяне, ні ў бацькоў не было сродкаў, на завочнае я таксама чамусьці не пера- кінула дакументы. Давялося прапрацаваць кантралёрам у ЖЭСе ў Оршы. Праца бы- ла даволі простая — хадзіць па падвалах, спісваць паказанні лічылнікаў, выклікаць сантэхніка. Мяне хапіла на пяць месяцаў. Кантынгент у ЖЭСе, вядома, своеасаб- лівы. Я хутка зразумела, што калі хачу дасягнуць нечага большага, трэба з'яз- джаць. Паўгода я толькі транзіравалася, на наступны год паступіла ва ўніверсітэт фізкультуры. Паўтара года таму я выра- шыла пераехаць у Мінск, перайсці да но- вага трэнера — Віктара Міснікова. Мінск мне падабаецца больш, чым Орша. Тут нашмат спакойней, чым у іншых вялікіх гарадах. Масква мяне, напрыклад, крыху нават паховае тым, што на вуліцах адсот- каў 60 — людзі каўказскай, туркменскай і іншых нацыянальнасцяў. Але ў Мінску, як і ў любым вялікім горадзе, хутка стамля- ешся. Прыязджаеш ў Оршу да бацькоў, сяброў і адпачываеш.

— У цябе ёсца малады чалавек? — Так. Таксама спартсмен, спрытар. Ён з Наваполацка, мы даўно ведалі адзін аднаго, а блэйж пазнаёмлілі толькі пазамінулым летам. Разам ляцелі ў самалёце з Кубка Еўропы. Я села не на сваё месца. І мы разгаварыліся. Пасля высветлілася, што Юра таксама сёў не на сваё месца. Відзец, гэта лёс. (Усмешкаецца.)

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

— Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам? — Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

— Гэта твой першы дарослы медаль? — Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

— Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам? — Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

— Гэта твой першы дарослы медаль? — Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

— Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам? — Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

— Гэта твой першы дарослы медаль? — Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

— Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам? — Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

— Гэта твой першы дарослы медаль? — Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

— Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам? — Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

— Гэта твой першы дарослы медаль? — Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

— Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам? — Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

— Гэта твой першы дарослы медаль? — Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэцяе месца.

— Пасля такога ўдалага паўфіналу як настроівалася перад рашучым забегам? — Увесь час паўтарала сабе: а ну супакойся! І хвілін 40 не магла супакоіцца. Не верылася, што я ў фінале, і эмоцыі зашкальвалі. У той жа час я разумела, што гэты адрэналін рана яшчэ выпус- тошваць. Паміж паўфінальным і фінальным забегам прайшло гадзіны дзве, я прымушала трэнера размаўляць са мной пра ўсё, што заўгодна, бо мне трэба адцягнуць увагу ад бегу. Думкі заўсёды перашкаджаюць. Калі выхадзіш на дарожку, у галаве павінна быць пушта.

— Гэта твой першы дарослы медаль? — Так, летась я яшчэ выступала на моладзевых спаборніцтвах, выйграла чэмпіянат Еўропы. А гэта мой першы сезон у «дарослым» спорце. Некаторыя кажуць, што гэты чэмпі-

— Як прайшлі для цябе спаборніцтвы ў Стамбуле? — Перад чэмпіянатам я бачыла заявочныя лісты розных камандаў — і думаць з такімі суперніцамі пра медаль не прыходзілася. Маёй мэтай было мецца ў 8-ці фіналістах. А калі прыехалі на спаборніцтвы, я ўбачыла, што не было шмат з тых бягух, якія былі загадзя заяўленыя. Можна было думаць пра больш высокае месца. Зразумела, вельмі хваліласяся: ніколі не ведаеш, на што ты гатовы менавіта на гэтай дарожцы. Першая думка, якая ўзнікла пасля паўфіналу, што з мям другім часам (7.99) я магу змагацца за медаль. Але ў фінале ў мяне не вельмі атрымаўся старт і разбег. Таму толькі трэця

ОБЪЯВЛЕНИЕ ОБ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот № 1. Автомобиль ГАЗ 322133, 2009 года выпуска, микроавтобус, гос. № 2ТАХ2078. Первоначальная стоимость – 52 200 000 рублей. Лот № 2. Автомобиль ГАЗ 3234, 2007 года выпуска, микроавтобус, гос. № 2ТАХ1112. Первоначальная стоимость – 38 905 000 рублей.
Собственник (владелец) имущества	ООО «Производственная фирма «Евромаркет», УНП 300403345
Местонахождение (адрес) имущества	г. Витебск, ул. С. Панковой, 2
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Интернет-портал хозяйственных судов Республики Беларусь http://court.by/sales/ С 9 часов 00 минут 09.04.2012 по 18 часов 00 минут 18.04.2012
Справочная информация об организаторе торгов	Хозяйственный суд Витебской области 210101, г. Витебск, ул. «Правды», д. 32, каб. 304, http://vitebsk.court.by/ Судебный исполнитель Железовский Юрий Александрович, тел. факс: 8 (0212) 49 13 41, 8 (029) 366 40 11, старший судебный исполнитель Бородулин Алексей Александрович, тел.: 8 (0212) 49 13 40, 8 (044) 746 73 00
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в электронных торгах, в течение 15 дней со дня, следующего за днем размещения публичного извещения об электронных торгах на Интернет-портале хозяйственных судов Республики Беларусь, обязан пройти регистрацию. Для регистрации на сайте лицо знакомится с порядком проведения торгов, дает подписку об отсутствии препятствий для участия в торгах в соответствии со статьей 384 ХПК, перечисляет задаток в размере 10 % от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903000023 в 201 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Витебск, код 259, УНН 300007670 не позднее 04.04.2012 и заполняет заявление. Более подробную информацию можно получить на сайте ВХС http://court.by/vitebsk/divestiture/ , http://court.by/sales/ .

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 27 апреля 2012 года проводит 7-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Год выпуска	Пробег в км/наработка в м/ч	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
60	АТМЗ-5-5-4310 (автомобиль-молотозаправ.) с/о 850919 на КамАЗ-4310 ш. 011152, дв. 767188, 4 кат.	г. Барановичи, в/ч 29969	1985	92 257 км 509 м/ч	60 000 000	6 000 000
61	АЦ-8-7-5320 (автомобиль) с/о 1988 на КамАЗ-5320 ш. 0304201, дв. 0245406, 4 кат.	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1988	20 767 км 208 м/ч	70 000 000	7 000 000
62	АЦ-8-7-5320 (автомобиль) с/о 200 на КамАЗ-5320 ш. 185957, дв. 612392, 4 кат.	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1985	92 056 км 556 м/ч	50 000 000	5 000 000
63	АЦ-8-7-5320 (автомобиль) с/о 218 на КамАЗ-5320 ш. 199717, дв. 0685254, 4 кат.	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1985	104 223 км 1 054 м/ч	45 000 000	4 500 000
64	АЦ-8-7-5320 (автомобиль) с/о 863 на КамАЗ-5320 ш. 246722, дв. 942477, 4 кат.	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1986	2 181 км 4 м/ч	80 000 000	8 000 000
65	АЦ-8-7-5320 (автомобиль) с/о 1515 на КамАЗ-5320 ш. 0281329, дв. 0106371, 4 кат.	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1987	4 890 км 53 м/ч	80 000 000	8 000 000
66	АЦ-8-7-5320 (автомобиль) с/о 1470 на КамАЗ-5320 ш. 0278556, дв. 0110364, 4 кат.	н.п. Михановичи, в/ч 52188	1987	24 247 км 666 м/ч	70 000 000	7 000 000
67	Грузовой Урал-43202 ш. 025684, дв. 598024, 3 кат.	г. Гродно, в/ч 05733	1984	79 305 км	50 000 000	5 000 000
68	Грузовой КамАЗ-43101 ш. 0002871, дв. 090264, 3 кат.	г. Старые Дороги, в/ч 48668	1989	126 695 км	60 000 000	6 000 000
69	Автошасси КамАЗ-43106 ш. 0007136, дв. 776325 3 кат., кузов-фургон К2.4320Д № 030607 1987 г., 5 кат.	г. Старые Дороги, в/ч 48668	1991	74 318 км	60 000 000	6 000 000
70	Автошасси МАЗ-5334 ш. 125005, дв. 290507, 3 кат., кузов-фургон КМ-500 № 1983 1990 г., 5 кат.	г. Старые Дороги, в/ч 48668	1990	133 027 км	30 000 000	3 000 000
71	Грузовой МАЗ-53371 ш. 3581, дв. 8921685, 3 кат.	г. Старые Дороги, в/ч 48668	1989	174 537 км	25 000 000	2 500 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, каб. № 637 **27 апреля 2012 г. в 11.00.**
К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы **до 16.00 20 апреля 2012 года.**
Победитель аукциона обязан:
1. Заключить договор купли-продажи **27 апреля 2012 г.**
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 10-ти календарных дней со дня подписания договора купли-продажи.
Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012107883029, в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС. Справки по тел.: (017) 278 09 98, факс 224 20 01. Наш адрес в интернете: www.belspeckontrakt.by.**

ОАО «ЭРГОНОМИКА»

Учетный номер платящика: УНП 100066751
Вид деятельности: монтаж, пуско-наладка, ТО систем ОПС
Организационно-правовая форма: частная
Единица измерения: млн руб.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 31 декабря 2011 г.

АКТИВ	Код стр.	На начало года	На конец года
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства:			
первоначальная стоимость	101	117	188
амортизация	102	37	75
остаточная стоимость	110	80	113
ИТОГО по разделу I	190	80	113
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	27	27
В том числе:			
материалы и другие аналогичные активы	211	26	22
Товары для реализации	218		
расходы будущих периодов	219	1	4
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220		
Дебиторская задолженность	230		
В том числе:			
покупателей и заказчиков	231		
прочая дебиторская задолженность	232		
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 мес.)	240	4	28
В том числе:			
покупателей и заказчиков	241	3	28
поставщиков и подрядчиков	242		
разных дебиторов	245	1	
Денежные средства	260	54	50
Прочие оборотные активы	280		
ИТОГО по разделу II	290	85	105
БАЛАНС (190 + 290)	300	165	218
ПАССИВ	Код стр.	На начало года	На конец года
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	68	68
Резервный фонд	420	4	4
Добавочный фонд	430	16	70
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	37	18
ИТОГО по разделу III	490	125	160
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510		
ИТОГО по разделу IV	590		
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Кредиторская задолженность	620	40	58
В том числе:			
перед поставщиками и подрядчиками	621	13	10
перед покупателями и заказчиками	622		
по расчетам с персоналом	623	16	17
по оплате труда	624		
по прочим расчетам с персоналом	624	1	
по налогам и сборам	625	4	17
по социальному страхованию и обеспечению	626	6	12
перед прочими кредиторами	628	1	1
Задолженность перед участниками (учредителями)	630		
ИТОГО по разделу V	690	40	58
БАЛАНС (490 + 590 + 690)	700	165	218

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 30 марта 2012 года

проводит 2-й повторный открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности от 08.02.2012 года на 5-ом открытом аукционе

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Год выпуска	Пробег в км/наработка в м/ч, износ в %	Начальная цена продажи (руб.)	Сумма задатка (руб.)
5	Автошасси КамАЗ-4310 ш. 013066, дв. 812081	в/ч 04152, г. Молодечно	1985	1 208 км 11 м/ч	45 000 000	4 500 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, каб. № 637 **30 марта 2012 г. в 11.00.**
К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы **до 17.00 27 марта 2012 года.**
Победитель аукциона обязан:
1. Заключить договор купли-продажи **30 марта 2012 г.**
2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 10-ти календарных дней со дня подписания договора купли-продажи.
Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012107883029, в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС. Справки по тел.: (017) 278 09 98, факс 224 20 01. Наш адрес в интернете: www.belspeckontrakt.by.**
Извещение о проведении аукциона № 2 от 08.02.12 опубликовано в газете «Звязда» № 3 от 06.01.12.

ОАО «УНИВЕРСАМ СВИСЛОЧЬ-94»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС по состоянию на 01.01.2012 г.

АКТИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
I. ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Основные средства:			
первоначальная стоимость	101	5 948	10 287
амортизация	102	1 329	2 178
остаточная стоимость	110	4 619	8 109
Нематериальные активы:			
первоначальная стоимость	111	-	-
амортизация	112	-	-
остаточная стоимость	120	-	-
Доходные вложения в материальные ценности:			
первоначальная стоимость	121	-	569
амортизация	122	-	31
остаточная стоимость	130	-	538
Вложения во внеоборотные активы	140	-	1
В том числе:			
незавершенное строительство	141	-	-
Прочие внеоборотные активы	150	-	-
ИТОГО по разделу I	190	4 619	8 648
II. ОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ			
Запасы и затраты	210	31	43
В том числе:			
сырье, материалы и другие аналогичные активы	211	18	18
животные на выращивании и откорме	212	-	-
затраты в незавершенном производстве и полупродукты	213	-	-
расходы на реализацию готовой продукции и товаров для реализации	214	-	-
прочая задолженность	215	-	-
товары отгруженные	216	-	-
выполненные этапы непереданного работам	217	-	-
расходы будущих периодов	218	13	25
прочие запасы и затраты	219	-	-
Налоги по приобретенным товарам, работам, услугам	220	199	199
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются более чем через 12 месяцев после отчетной даты)	230	-	-
В том числе:			
покупателей и заказчиков	231	-	-
прочая дебиторская задолженность	232	-	-
Дебиторская задолженность (платежи по которой ожидаются в течение 12 месяцев после отчетной даты)	240	400	642
В том числе:			
покупателей и заказчиков	241	-	553
поставщиков и подрядчиков	242	-	71
по налогам и сборам	243	28	18
по расчетам с персоналом	244	-	-
разных дебиторов	245	372	-
прочая дебиторская задолженность	249	-	-
Расчеты с учредителями	250	-	-
В том числе:			
по вкладам в уставный фонд	251	-	-
прочие	252	-	-
Денежные средства	260	47	29
В том числе:			
денежные средства на депозитных счетах	261	-	-
Прочие оборотные активы	280	-	-
ИТОГО по разделу II	290	677	913
БАЛАНС (190 + 290)	300	5 296	9 561
ПАССИВ	Код строки	На начало года	На конец отчетного периода
1	2	3	4
III. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВЫ			
Уставный фонд	410	3 817	3 817
Собственные акции (доли), выкупленные у акционеров (учредители)	411	-	-
Резервный фонд	420	109	109

1	2	3	4
В том числе:			
резервные фонды, образованные в соответствии с законодательством	421	-	-
резервные фонды, образованные в соответствии с учредительскими документами	422	109	109
Добавочный фонд	430	760	4 917
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	440	-	-
Нераспределенная (неиспользованная) прибыль (непокрытый убыток)	450	464	545
Целевые финансовые средства	460	-	-
Доходы будущих периодов	470	-	-
ИТОГО по разделу III	490	5 150	9 388
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Долгосрочные кредиты и займы	510	-	-
Прочие долгосрочные обязательства	520	-	-
ИТОГО по разделу IV	590	-	-
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
Кредиторская задолженность	620	146	173
В том числе:			
перед поставщиками и подрядчиками	621	-	132
перед покупателями и заказчиками	622	-	-
по расчетам с персоналом	623	8	12
по оплате труда	624	-	-
по прочим расчетам с персоналом	624	-	-
по налогам и сборам	625	73	25
по социальному страхованию и обеспечению	626	-	1
по лизинговым платежам	627	-	-
перед прочими кредиторами	628	65	3
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	-	-
В том числе:			
по вычетам налогов и сборов, включаемых во внебалансовые доходы	610	-	-
Кредиторская задолженность	620	146	173
В том числе:			
перед поставщиками и подрядчиками	621	-	132
перед покупателями и заказчиками	622	-	-
по расчетам с персоналом	623	8	12
по оплате труда	624	-	-
по прочим расчетам с персоналом	624	-	-
по налогам и сборам	625	73	25
по социальному страхованию и обеспечению	626	-	1
по лизинговым платежам	627	-	-
перед прочими кредиторами	628	65	3
Задолженность перед участниками (учредителями)	630	-	-
В том числе:			
по вычетам налогов и сборов, включаемых во внебалансовые доходы	610	-	-
Резервы предстоящих расходов	640	-	-
Прочие краткосрочные обязательства	650	-	-
ИТОГО по разделу V	690	146	173
БАЛАНС (490 + 590 + 690)	700	5 296	9 561
Из строки 620:			
долгосрочная кредиторская задолженность	701	-	-
краткосрочная кредиторская задолженность	702	146	173

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ с 01 января 2011 г. по 31 декабря 20

«Зазірні ў «савінае вока» — і жаданне споўніцца!

Упершыню ў Беларусі прыляцелі жывыя экзатычныя матылькі. Праўда, не на сваіх крылах, незвычайнай прыгажосці, а на самалёце ў спецыяльных тэрмасах у выглядзе кукалак.

— Успышку адключайце, — праводзіць інструктаж перад уваходам у залу **менеджар выставы Станіслаў ОРБА**. — У матыльковічкі фасетачныя, ад успышкі яны слепнуць. І, калі ласка, не чапайце іх рукамі. Тэмпература цела матылька — 14 градусаў, таму дотык рукі чалавека для іх раўназначны апёку.

Зварнула ўвагу, што большасць матылькі, якіх у пакоі, абцягнутым жоўтай тканінай, некалькі дзясяткаў відаў, знаходзяцца ў нерухомым стане. Аказваецца, такім чынам кры-

латы прыгажуня працягваюць сабе жыццё: бо чым менш матылек рухаецца, тым даўжэй ён жыве.

А жывуць «жывыя кветкі» зусім нядоўга — ад некалькіх гадзін да двух тыдняў, таму экспазіцыя пастаянна абнаўляецца. Матылькі прыбываюць у конаках з Краснадарскага краю. Што цікава, куканы знаходзяцца ў выставачнай зале, таму наведнікі маюць унікальную магчымасць назіраць сваімі вачыма за цудоўнай метамарфозай — ператварэннем кукалкі ў матылька. Каб матылькі не змерзлі, для іх ужо ўзроўнены трапічны клімат: у памяшканні падтрымліваецца тэмпература + 24 °C вільготнасць паветра 80 %.

Даўжэй за ўсіх матылькой на выставе — ажно 2,5 тыдня — жыве «савінае вока». Гэтага матылька ведалі яшчэ старажыт-

ныя індзейцы майя. Яны лічылі, што гэта — душа памерлага ў баі воіна. На крылах доўгажыццёвага маецца кружок, які нагадвае вока савы. Калі паглядзець у гэтае вока і загадаць жаданне, то, лічыцца, яно абавязкова споўніцца.

— Практычна з кожным матыльком звязана нейкая цікавая легенда, — распавядае экскурсавод. — Напрыклад, вось гэты прыгожы матылек называецца «рысавая папера». Ён родам з Паўднёвага Кітая. Менавіта яго пайшла традыцыя па ўсім свеце дарыць жывых матылькой маладым на вяселле. Кітайцы лічаць, што гэты матылек прыносіць шчасце і гармонію. У міфа ёсць і навуковае абгрунтаванне. Большасць матылькой — палігамныя. А «рысавая папера» — манагамны матылек. Усё свабодна кароткае жыццё жыве толькі з адным партнёрам, таму яго ў Кітаі цэняць як узор хатняга ачага, вернасці.

Сымвалічна, што ў Год кнігі на выставе маецца невялікі матылек «кніга». Завецца так з-за таго, што на адваротным баку яго

крылаў ёсць узор, які нагадвае арабскую вязь.

— Харчуюцца матылькі 5-працэнтным растворам мёду і апельсінамі ў якасці вітамінаў, — адказвае на пытанні наведнікаў Станіслаў Орба. — Які матылек мне больш падабаецца? Калі мне задаюць гэта пытанне, як правіла, задаю сустрэчае: «А вы каго больш любіце, маму ці тату?» (усміхаецца). Яны ўсе прыгожыя. Кожны па-свойму.

— У нас у Беларусі ёсць людзі, якія возяць выставы засушаных матылькой. А вы чаму вырашылі займацца жывымі матылькамі? — Нехта калекцыяніруе машыны, нехта іншае. Мне падабаецца займацца матылькамі. Жывымі. Я наогул вельмі люблю жывёл. Не дазваляю сабе скураную вопратку наогул. У мяне дома вялікая калекцыя роз-

ных рэптылій, павучкоў, змей, яшчарак.

— А чаму вы вырашылі прывезці матылькой у Мінск? Можна, у вас беларуская карані?

— Магчыма, я глыбока не капаў (смяецца). Да гэтага каталіся з выставай па ўсёй Расіі. Захацелася паехаць у іншую краіну, выбар выпавіў на Беларусь. Прывезлі куканы ў спецыяльных тэрмаках. Таму, можна сказаць, усе матылькі, якіх вы зараз бачыце, — мінуцькі, бо нарадзіліся тут.

Даведка «Звязды»
Выстава экзатычных матылькой працуе да 22 красавіка ў ДOME-музеі і з'ездзе РСДРП (пр-т Незалежнасці, 31 А) без выхадных з 11.00 да 19.00. Уваход 20 тыс. рублёў, дзецям да 5 гадоў — бясплатна.

Надзея ДРЫЛА.
Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

БУСЛЫ ПРЫЛЯЦЕЛІ! ЧАКАЕМ ВЯСНУ!

Пра прыход вясны сведчыць не толькі талы снег пад нагамі і ледзяшы, што імкліва падаюць з дахаў, але і птушкі, якія вяртаюцца з выраю. Можна меркаваць, што сапраўднага вясновага цяпла дачакаемся хутка, бо першы белы бусел ужо прыляцеў.

Сёлета яго заўважылі 12 сакавіка ў горадзе Малаарыта Брэсцкай вобласці. Гэты факт зафіксаваў адзін з удзельнікаў праекта «Жывыя вясны». Ініцыятыва аб'ядноўвае аматараў назірання за птушкамі з усёй Еўропы. Удзельнічаць можа кожны, дастаткова толькі зайсці на сайт www.springalive.net і пакінуць сваю інфармацыю пра тое, дзе, які і ў якой колькасці вы бачылі птушку пэўнага віду.

Птахамі, па якіх адсочваюць прыход вясны, лічацца белы бусел, вясковая ластушка, звычайная язэюлка, чорны свіргуль і шчурка-пчалаедка. Паводле інфармацыі грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны», сёлета беларусы пакінулі на сайце «Жывыя вясны» больш за 4 тысячы назіранняў, што адпавядае чацвёртаму месцу па актыўнасці сярод 30 еўрапейскіх краін. «Гэта сведчыць пра тое, што жыхары Беларусі любяць прыроду і з ахвотай назіраюць за вясеннімі прылятак птушак», — лічаць каардынатары «Жывыя вясны».

Ганна ГАРУСОВІЧ.

■ А не шкодзь!

«Напаляваўся» на 14 мільёнаў

За незаконную здабычу дзіка і нанесенню навакольнаму асяроддзю шкоду ў буйным памеры суд Мядзельскага раёна пакараў браканьераў штрафам у памеры 14 мільёнаў рублёў. Да таго ж імпартныя паляўнічыя карабіны і прыцэл, што належалі стралку, былі канфіскаваны.

За незаконную здабычу ўжо рыбы, калі навакольнаму асяроддзю была нанесена шкода ў асабліва буйным памеры, суд Мастоўскага раёна пакараў двух браканьераў пазбаўленнем волі тэрмінам на тры гады з адтэрміновак пакарання тэрмінам на два гады. Нанесеную прыродзе шкоду на амаль 4,5 мільёна рублёў гэтыя людзі пакрылі добраахвотна. За незаконную здабычу рыбы, здзейсненую паўторна на працягу года пасля накладання адміністрацыйнага спагнання, суд Барысаўскага раёна «адмераў» яшчэ аднаму гора-рыбаку штраф у памеры 3,5 мільёна рублёў.

Сяргей РАСОЎЛКА.

У НАСТУПНЫМ НУМАРЫ

Усход, як вядома, — справа тонкая. Там вельмі моцныя традыцыі і асабліва нацыянальная культура. Наколькі цесным можа быць наша супрацоўніцтва з усходнімі краінамі і ў якіх кірунках яго лепш развіваць?

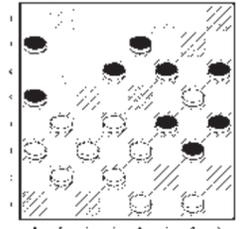
Як вы думаеце, паліграф — гэта вялікі, начынены рознымі электроннымі штукамі аргатат ці ўсяго толькі маленькі прыбор? Карэспандэнт «Звязды» правярыў сябе на паліграфі. І падчас гутаркі з экспертамі зразумёў: многае з таго, што мы чулі ці чыталі пра «дэтэктар хлусні», зусім няпраўда.

ШАШКІ

АЎТАРСКІ КОНКУРС-15

Пётр Шклюдэў (Наваполацк) працягвае яго заданнем па шашках-64:

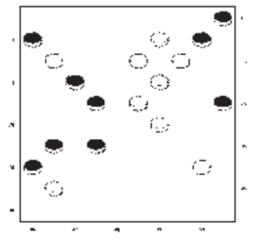
№ 15/9 (забуная пазіцыя атрымалася пасля спробы выправіць адзін са сваіх «крутых» эцюдаў). **Белыя:** a3, b2, b4, c3, d2, d4, e1, e3, g1, g5 (10). **Чорныя:** a5, a7, d6, e7, f4, f6, g3, h4, h6 (9). Выйгрыш.

Яго першая ўдачная канцоўка (тады такую назву мелі камбінаторныя праблемы) была надрукавана 14 жніўня 1975 го-

Пад рэдакцыяй міжнароднага арбітра Мікалая ГРУШЭЎСКАГА.

да ў «Сельскай газете» вопытным трэнерам А. В. Ракіцінкім. А ўжо на наступны год хлопчык пачаў удзельнічаць у спаборніцтвах па шашачнай кампазіцыі. Паспехі прыходзяць да яго паступова. У чэмпіянатах Беларусі з іх запаміналіся: 3-м — другое месца (эцюды-64), 4-м — першае (праблемы-64) і трэцяе (мініяцюры-100), 5-м — першае (праблемы-64), 6-м — другое (мініяцюры і праблемы-100), 7-м — другое (праблемы-64), 9-м — другое (праблемы і задачы-100), 10-м — другое (эцюды-64 і 100) і трэцяе (праблемы-100), 11-м — першае (праблемы-64 і мініяцюры-100) і другое (эцюды-64), 12-м — другое (эцюды-64). Сёння ён — чэмпіён у раздзеле эцюдаў-64 і праблем-64. У 7-м першынстве СССР быў пятым у жанры праблем-100. У 1994 годзе Міністэрства спорту і турызму прысвоіла яму званне нацыянальнага майстра па гэтым інтэлектуальнаму віду спорту. Надаўна ў міжнародных конкурсах выканаў норму майстра ФМЖД.

БЛІЦ-62/6

№ 15/9 (забуная пазіцыя атрымалася пасля спробы выправіць адзін са сваіх «крутых» эцюдаў). **Белыя:** a3, b2, b4, c3, d2, d4, e1, e3, g1, g5 (10). **Чорныя:** a5, a7, d6, e7, f4, f6, g3, h4, h6 (9). Выйгрыш.

20 сакавіка

1552 год — нарадзіўся Зізаній Лаўрэнці, беларускі педагог-гуманіст, філолаг, перакладчык, царкоўны прапаведнік дзеяч.

Працаваў выкладчыкам у брацкіх школах Львова, з 1592 года — Брэста і Вільні. У 1596 г. выдаў у Вільні першы ў Беларусі і Украіне буквар «Наука ку читаню и разумно писма словенского», які ўключаў «Лексіс» — беларускі тлумачальны слоўнік (1061 слова), абліччя разуменне стараславянскай мовы, набліжыў яе да жывой мовы народа. Яго «Граматыка словенска...» напісана ў форме пытанняў і адказаў на царкоўна-славянскай і беларускай мовах. Граматыка і буквар аказалі вялікі ўплыў на развіццё мовазнаўчай навукі ўсходніх славян. З 1619 года — настаўнік у Кіева-Пачарскай паўры, перакладаў з грэчаскай мовы, рэдагаваў кнігі. У 1626 годзе прывёз у Маскву напісаны па заданні патрыярха Філарэта «Катэхізіс», у якім на беларускай мове выклаў звесткі з прыроды і даў блізкае да пратэстантызму тлумачэнне царкоўных дагматаў. Яго погляды былі абвешчаны ерэтэчнымі. Памёр каля 1634 года.

№ 1. **Белыя:** 9, 11, 13, 14, 19, 23, 29, 40, 41 (9). **Чорныя:** 5, 6, 10, 17, 22, 25, 31, 32, 36 (9). Перамога белых.

№ 2. **Белыя:** 6, 9, 13, 14, 19, 23, 25, 29, 41 (9). **Чорныя:** 15, 16, 17, 22, 31, 32, 36, 45, дамка 7 (9).

3, 28, 2 (29/34/40) 20, 33/39/44 (50) 17, 17х.

№ 3. **Белыя:** 9, 13, 14, 15, 16, 19, 23, 29, 41, 45 (10). **Чорныя:** 2, 5, 7, 11, 17, 22, 31, 32, 34, 36, 40, дамка 27 (12).

3, 28, 1, 7, 10, 17х.

№ 4. **Белыя:** 8, 13, 14, 15, 19, 23, 29, 41 (8). **Чорныя:** 5, 7, 16, 22, 25, 31, 32, 36, дамка 17 (9).

3, 28, 1, 10, 38 (30) 43 (35) 49 (21) 16 (40) 11х.

Тэрмін для адказаў традыцыйны — два тыдні. Накіроўвайце іх на адрас: **220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі».**

РАЦІОННІ
Калі ласка, правяраце свае разнішкі ранейшых заданняў.

Аўтарскі-15 (П. Шклюдэў): № 1. b2 (b6A) a7, eс5, c1+. A(d2) d8, e1+ і № 2. fg3, f (f6A) g1, e5, c5+. A(a1). Далей, як у № 1.

«Пагода ў доме»-8 (М. Грушэўскі). Па ліку заданне № 23, а не 22-е: b8, ld4 (g1) e7 (d6A) b4, f4, d2, c3x. A(f2) f4, b4, d2, c3x. la7? (ed4) b8 (e5) f4 (bc3) b8 (f6) a7? (e7) ef4 (cd2) g7, e5, ac1 (ed6)=.

Дзве даты

Працаваў выкладчыкам у брацкіх школах Львова, з 1592 года — Брэста і Вільні. У 1596 г. выдаў у Вільні першы ў Беларусі і Украіне буквар «Наука ку читаню и разумно писма словенского», які ўключаў «Лексіс» — беларускі тлумачальны слоўнік (1061 слова), абліччя разуменне стараславянскай мовы, набліжыў яе да жывой мовы народа. Яго «Граматыка словенска...» напісана ў форме пытанняў і адказаў на царкоўна-славянскай і беларускай мовах. Граматыка і буквар аказалі вялікі ўплыў на развіццё мовазнаўчай навукі ўсходніх славян. З 1619 года — настаўнік у Кіева-Пачарскай паўры, перакладаў з грэчаскай мовы, рэдагаваў кнігі. У 1626 годзе прывёз у Маскву напісаны па заданні патрыярха Філарэта «Катэхізіс», у якім на беларускай мове выклаў звесткі з прыроды і даў блізкае да пратэстантызму тлумачэнне царкоўных дагматаў. Яго погляды былі абвешчаны ерэтэчнымі. Памёр каля 1634 года.

43 год да н.э. — нарадзіўся Авідый, Публій Авідый Назон, вялікі рымскі паэт. Першыя вядомыя яго творы — эратычныя паэмы «Навука каханя» і «Лекі ад каханя». У 8 годзе да н.э. жыццё яго рэзка перамянілася — імператар Аўгуст саслаў паэта ў далёкае Прычарнамор'е, у горад Томы. Жыццярадасная танальнасць вершаў Авідыя змянілася на жаласную і журботную. У сваёй вялікай эпічнай паэме «Метамарфозы» Авідый выкарыстаў вялікі фальклорны і міфалагічны матэрыял — 250 сюжэтаў, прысвечаных ператварэнням людзей, дзікіх звяроў, свайскіх жывёл у расліны і камяні, прадметы, сусор'і і г. д. Яму было накіравана памерці удалечыні ад Рыма, сярод варварва.

«У нас сваіх хапе слоў Крамяных, росных, васьліковых Ад мурагоў і ад лясцоў, Ад светлых высьці жаўруковых».

Юрась Свірка (нар. 1938), беларускі паэт.

Было сказана:

Юрась Свірка (нар. 1938), беларускі паэт.

УСМІХНЕМСЯ

Сакавік: вытрывай тры месяцы зым і атрымай чацвёрты бясплатна.

Вовачка прыйшоў у школу вельмі бледны.

— Ты што, захварэў?
— Не, мяне ўчора мама памыла.

Учора ездзіла на тэхглед, зразумела, што кожны выраз «Мама дарагая!», сказаны майстрам, павялічвае кошт рамонтна на 50000 рублёў.

Жанчына тэлефануе дыетологу:

— Доктар, мне здаецца, у мяне лішняя вага.

— Чаму вы так вырашылі?
— Ды вось купіла сёння вагу, якая размаўляе, узважылася на ёй.

— І што ж яна вам сказала?

— Яна сказала: ала! Па адным, калі ласка.

Прышоў п'яны на філасофію. АТРЫМАЎ «ВЫДАТНА».

Канана, Луб, Нінгола, Пліністка, Мянтышка.

СЁННЯ

Месяц

Маладзік 20 сакавіка. Месяц у сусор'і Рыбў.

Імяніны
Пр. Марыі, Матроны, Васіля, Емяльяна, Капітона, Мікалая, Паўла, Яўгена, Яўрэма, К. Аляксандры, Клаўдзія, Святланы, Анатоля, Вінцэнта.

Сонца

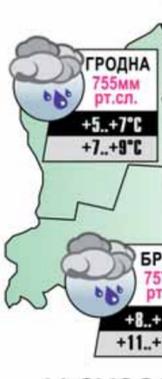
Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск — 7.11	19.24	12.13
Віцебск — 7.01	19.14	12.13
Магілёў — 7.02	19.14	12.12
Гомель — 6.58	19.10	12.12
Гродна — 7.27	19.39	12.12
Брэст — 7.28	19.39	12.11

Фота Мары ЖЫЛІНСКАЙ.

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

...у суседзях

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалайвіч**.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: У.ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА, А. КЛЯШЧУК, Л.ЛАХМАНЕНКА, Т.ПАДАЛІК (намеснік галоўнага рэдактара), С.ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н.РАСОЎЛКА, С.РАСОЎЛКА, Л.РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л.СВІДРЫЦКАЯ, А.СПАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛІШУК, Л.ЦМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, аддзялення за выпуск дадаткаў: «Звязда змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03.

<http://www.zviazda.by>; ПРЫЁМ рэкламы тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by